

Budsjettnemnda for jordbruket
14.04.2025

Utredning nr. 1 A

Totalkalkylen for jordbrukssektoren

Regnskap 2023 og 2024
Budsjett 2025

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	3
1.1	Generelt	3
1.2	Resultater for Totalkalkylen for jordbrukssektoren	5
2	AVGRENSNINGER OG BEREGNINGSPRINSIPPER I TOTALKALKYLEN FOR JORDBRUKSSEKTOREN	7
2.1	Generelt.....	7
2.2	Inntekts- og kostnadsvekst i jordbrukssektoren	9
2.3	Usikkerhet ved datamaterialet.....	10
2.4	Større endringer som har endret tallseriene bakover.....	12
2.5	Resultatmål i Totalkalkylen for jordbrukssektoren.....	12
2.6	Totalkalkylen for jordbrukssektoren i forhold til enkeltbruk.....	14
2.7	Utviklingen i resultatmål, arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr..	15
2.8	Endringer i inntektsforutsetninger, tap ved markedsoverskudd og volumutvikling	22
2.8.1	Marked, produksjon og etterspørsel	22
2.8.2	Inntektseffekter som følge av markedssituasjonen	24
2.8.3	Volum- og prisindekser for Totalkalkylen	25
2.9	Forklaring til variasjon mellom år.....	28
2.9.1	Fondsendringer i prisutjevningsordningen for melk	28
2.9.2	Samlede endringer i omsetningsavgiftsfondene.....	28
2.10	Prisstigning i budsjettåret	29
2.11	Rente på lånt kapital	30
2.11.1	Årets beregning	30
2.12	Totalkalkylen og skatt	31
2.12.1	Forklaring av beregningene.....	31
2.13	Budsjettering av tilskudd.....	33
3	REGISTRERTE TALL FOR PERIODEN 2022 – 2025	34
3.1	Utviklingen fra år til år ifølge beregningene i 2025	35
3.1.1	Forklaring til de største endringene fra 2023 til 2024	35
3.1.2	Forklaring til de største endringene fra 2024 til 2025	38
4	SAMMENLIGNING MED FJORÅRETS BEREGNINGER.....	40
4.1	Året 2023	41
4.2	Året 2024	41
5	REGISTRERTE REGNSKAPER - OVERSIKT	44
5.1	Tabeller som gjelder registrerte regnskaper	45
5.2	Forbrukstabeller	72

1 Innledning

1.1 Generelt

Totalkalkylen for jordbrukssektoren 2025 er beregnet for:

- Revidert regnskap 2023
- Foreløpig regnskap 2024
- Budsjet 2025

I tillegg har Totalkalkylen historiske serier for perioden 1959-2022. Disse forblir normalt uendret fra tidligere års beregninger, men kan også være revidert om en finner grunnlag for det. I år er blant annet seriene gjeldsmasse og jordbrukets andel av betalte renter revidert, jf. side 13.

Totalkalkylen 2025:

I denne utredningen presenteres en oversikt over årets beregninger for årene 2023, 2024 og 2025 med vedleggstabeller og sammendragstabeller fra beregninger. Denne utredningen viser bare registrerte tall, altså sektorregnskapet for jordbruket. Et regnskap for de aktive jordbruksbedriftene til bruk i jordbruksforhandlingene presenteres i utredning 1 B. I begge utredninger er det også tatt med tabeller som viser antall bedrifter, registrert arbeidsforbruk, areal, investeringer, husdyrtall og forbruksutviklingen for kjøtt og egg.

De registrerte tallene skal vise faktiske inntekter og kostnader i de enkelte år. Dette betyr at det kan være store variasjoner i inntektene mellom ulike år pga. varierende vær og tilfeldige utslag av stor økonomisk betydning i registrerte regnskaper. I dette sektorregnskapet vises disse variasjonene som de faktisk har vært, men i regnskapet for de aktive jordbruksbedriftene (utredning 1B) er avlingsvariasjoner og forsikringskostnader forsøkt jevnet ut.

Utredningen inneholder videre en sammenligning av fjorårets beregninger med årets beregninger for årene 2023, 2024 og 2025.

Fra og med 2024 var oppdraget med å lage et regnskap for de aktive jordbruksbedriftene. Budsjettnemnda fikk 1. november 2023 følgende mandat:

Jordbruksavtalepartene ber med dette Budsjettnemnda for jordbruket om å gjøre endringer i tallgrunnlaget for forhandlingene i 2024.

Partene ber om at nemnda gjør endringer i sektorregnskapet totalkalkylen til bruk i forhandlingene, med utgangspunkt i forslaget til modifisering av totalkalkylen fra Grytten-utvalget (NOU 2022: 14), slik at:

- *Kalkylen beregnes etter vanlige regnskapsprinsipper*
- *I større grad blir et regnskap for det aktive jordbruket*

Det innebærer, så langt det finnes datagrunnlag:

- *å beregne kapitalslitet etter historisk kostnad og benytte nominell rente på gjeld*
- *å inntekts- og kostnadsføre jord- og melkekvoteleie og redusere kapitalen til det aktive jordbruket*
- *å kostnadsføre innleid arbeidskraft og redusere arbeidsforbruket tilsvarende*

Det legges ellers til grunn at nemnda på vanlig måte forbedrer og oppdaterer kalkylen som en del av sitt årlige oppdrag.

Oppdraget ble fulgt opp ved å utarbeide en totalkalkyle for de aktive jordbruksbedriftene, se utredning 1 B. Utredning 1 A, Totalkalkylen for jordbrukssektoren, er en videreføring av den tidligere Totalkalkylen med registrerte tall. Av hensyn til sammenlignbarheten med Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene (1 B), har Budsjettnemnda valgt også å endre prinsipp for føring av kapitalkostnader i totalkalkylen for jordbrukssektoren ved å beregne kapitalslitet etter historisk kostnad og benytte nominell rente på gjeld.

Prognosene er utarbeidet basert på det beste tilgjengelige grunnlaget ved beregningstidspunktet, med justeringer for løpende prisendringer gjennom prognoseperioden. Effektene av USAs økte tollsatser, som trådte i kraft 2. april 2025, er imidlertid ikke inkludert i disse beregningene. Kostnadsutviklingen på sentrale innsatsfaktorer som gjødsel, fôrmidler og energi er behandlet i kap. 2.8.3.

1.2 Resultater for Totalkalkylen for jordbrukssektoren

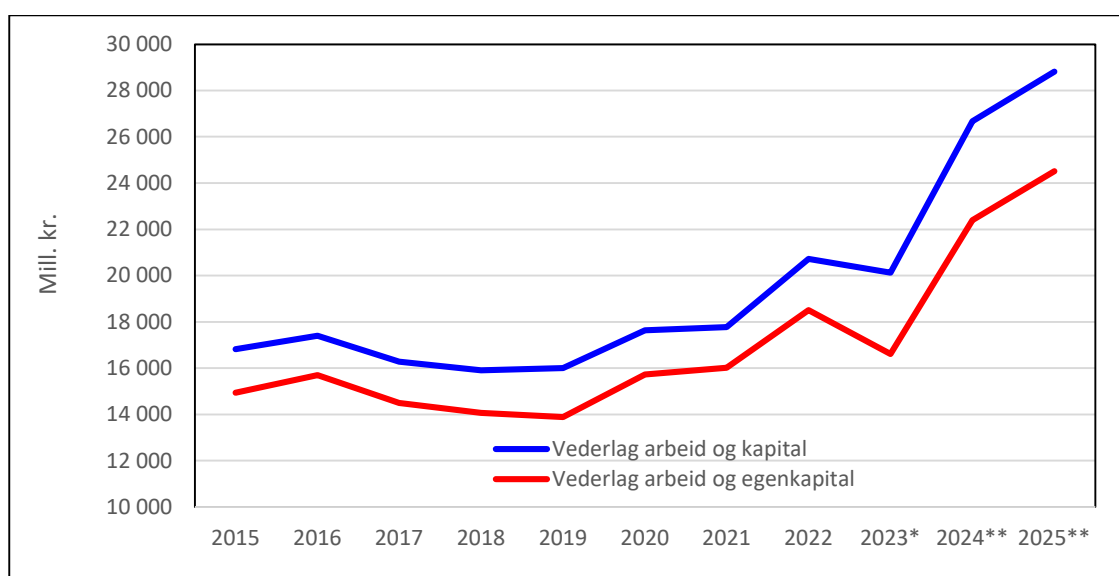
Tabellen nedenfor gir et kort sammendrag av resultatene fra Totalkalkylen for jordbrukssektoren.

Tabell 1.1. Resultater etter registrerte regnskaper. Mill. kroner¹

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sum produksjonsinntekter	34 194	36 220	39 102	42 796	41 410	45 679	47 318
Direkte tilskudd	12 039	12 097	12 030	14 681	17 888	19 617	21 461
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	46 233	48 318	51 131	57 476	59 297	65 295	68 779
Sum ikke-varige produksjonsmidler	24 119	24 364	26 817	29 729	31 856	31 086	32 174
Sum kapitalkostnader	6 111	6 317	6 540	7 031	7 315	7 538	7 784
Sum kostnader (B)	30 231	30 681	33 357	36 760	39 171	38 624	39 958
Vederlag til arbeid og kapital (A-B)	16 002	17 637	17 774	20 717	20 126	26 672	28 821
– Nominell rente på lånt kapital	2 108	1 910	1 757	2 213	3 509	4 271	4 298
Vederlag til arbeid og egenkapital (A-B-C)	13 894	15 727	16 017	18 504	16 617	22 401	24 523
Antall årsverk	42 300	42 700	42 600	41 950	41 700	41 700	42 500
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsverk. Kr	328 500	368 300	376 000	441 100	398 500	537 200	577 000
Endring pr årsverk, kr		39 800	7 700	65 100	-42 600	138 700	39 800
Endring pr årsverk, prosent		12,1	2,1	17,3	-9,7	34,8	7,4
<i>Inntektseffekt pr årsv. av jordbr.fradraget</i>	<i>25 000</i>	<i>26 800</i>	<i>27 100</i>	<i>36 500</i>	<i>34 600</i>	<i>37 600</i>	<i>37 100</i>
Ved. til arb. og egenkap. pr årsverk inkl. effekt av jordbruksfradraget, kr	353 500	395 100	403 100	477 600	433 100	574 800	614 100
Endring pr årsverk, kr		41 600	8 000	74 500	-44 500	141 700	39 300
Endring pr årsverk, prosent		11,8	2,0	18,5	-9,3	32,7	6,8

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

¹⁾ De åtte nederste linjene er ikke i mill. kroner

Figur 1-1. Utviklingen i resultatmål i Totalkalkylen, registrert regnskap.

Tabell 1.2. Sammendrag. Registrerte regnskaper. Mill. kroner¹

	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025**
-Korn, erter og oljefrø	3 928	4 118	3 771	6 138	3 447	5 036	5 105
+Poteter	799	952	1 024	1 195	1 304	1 532	1 593
+Hagebruksprodukter	5 294	5 800	6 070	6 584	6 836	7 464	7 449
+Sum andre planteprodukter	377	384	435	546	577	575	597
=Sum planteprodukter	10 398	11 254	11 299	14 463	12 164	14 608	14 744
Ku- og geitmelk	8 971	9 431	10 814	9 729	9 918	11 860	12 685
+Kjøtt og fjørfeslakt	12 305	12 698	14 007	15 755	16 931	16 366	16 490
+Egg	1 144	1 232	1 282	1 404	1 561	1 685	1 836
+Ull	117	118	105	100	101	107	109
+Andre husdyrproduksjoner	274	292	304	317	316	322	403
=Sum husdyrprodukter	22 812	23 771	26 514	27 305	28 827	30 341	31 523
Sum plante- og husdyrprod.	33 210	35 025	37 812	41 768	40 991	44 949	46 266
Kjøreinntekter m.v.	605	608	579	605	604	619	642
+Arbeidsinnt. v/investeringer	229	210	217	235	195	202	225
=Sum andre inntekter	834	818	797	840	798	821	867
Endringer i buskapsverdi	0	153	140	-97	-524	-282	14
+Medlemsbonus	150	224	352	285	145	191	172
Sum produksjonsinntekter	34 194	36 220	39 102	42 796	41 410	45 679	47 318
Sum direkte tilskudd	12 039	12 097	12 030	14 681	17 888	19 617	21 461
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	46 233	48 318	51 131	57 476	59 297	65 295	68 779
Handelsgjødsel og kalk	1 910	1 948	1 913	2 500	3 714	2 572	2 784
+Innkjøpt kraftfôr	7 761	7 925	8 185	9 342	9 963	9 778	10 245
+Annet innkjøpt fôr	511	472	521	559	601	693	685
+Såfrø og planter	1 158	1 259	1 336	1 337	1 442	1 514	1 513
+Sum energi og smøremidler	3 182	2 596	3 786	4 523	4 375	4 459	4 359
+Andre kostnader	5 585	5 766	6 377	6 626	6 835	7 001	7 394
+Sum vedlikehold	4 012	4 397	4 699	4 842	4 927	5 068	5 196
Sum ikke-varige prod.midler	24 119	24 364	26 817	29 729	31 856	31 086	32 174
Sum leasing av maskiner	742	792	847	1 130	1 324	1 451	1 547
+Kapitalslit	5 369	5 525	5 694	5 901	5 991	6 087	6 237
Sum kapitalkostnader	6 111	6 317	6 540	7 031	7 315	7 538	7 784
Sum kostnader (B)	30 231	30 681	33 357	36 760	39 171	38 624	39 958
Vederlag, arbeid og kapital	16 002	17 637	17 774	20 717	20 126	26 672	28 821
Rente lånt kapital	2 108	1 910	1 757	2 213	3 509	4 271	4 298
Vederlag, arbeid og egenkap.	13 894	15 727	16 017	18 504	16 617	22 401	24 523

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

2 Avgrensninger og beregningsprinsipper i Totalkalkylen for jordbrukssektoren

2.1 Generelt

Hovedprinsippene for grunnlagsmaterialet til jordbruksoppgjørene, som utarbeides av Budsjettnemnda, fastsettes av Stortinget. Innenfor disse rammene skjer det avklaringer mellom avtalepartene.

I forhandlingene benyttes Totalkalkylen for jordbrukssektorens regnskap for aktive jordbruksbedrifter som et verktøy for å sammenligne inntektsnivået i jordbruket med inntekten til andre grupper i samfunnet. Totalkalkylen for jordbrukssektoren fungerer som et sektorregnskap og viser de totale verdiene som skapes i norsk jordbruk gjennom utnyttelse av produksjonsressursene, inkludert jord. Sektoren «jordbruk» defineres ut fra varer klassifisert som jordbruksprodukter, og inntekter fra skogbruk, lønnsarbeid, kapitalinntekter, andre næringer og tilleggsaktiviteter som turisme holdes utenfor.

Totalkalkylen for jordbrukssektoren beregner to resultatmål: «Vederlag til arbeid og kapital» og «Vederlag til arbeid og egenkapital». Fram til 2023 ble kapitalsaldoen for avskrivbare driftsmidler prisnivåjustert årlig med konsumprisindeksen før beregning av kapitalslit. Dette innebar at egenkapitalen knyttet til de avskrivbare driftsmidlene ble godtgjort tilsvarende generell prisvekst. Godtgjøringen kom til uttrykk som høyere kapitalslit (avskrivninger) i Totalkalkylen enn i gårdsregnskap basert på historisk kost. Dette sikret at resultatet kunne konsumeres uten å redusere den investerte kapitalens kjøpekraft.

Fra og med 2024 beregnes kapitalslit basert på saldoer etter historisk kost og med nominelle renter. Ikke-avskrivbare driftsmidler som jord og grøfter verdsettes også etter historisk kost. Både kapitalslit og renter beregnes nominelt.

Totalkalkylen for jordbrukssektorens avgrensning innebærer at alt jordbruksareal i Norge anses å tilhøre sektoren «jordbruk». Beregningene er begrenset til økonomiske transaksjoner mellom jordbrukssektoren og andre sektorer, som framkommer som inntekter eller kostnader. Økonomiske transaksjoner innen sektoren regnes som intern omsetning og påvirker ikke sektorens sluttresultat. Eksempler på slike interne transaksjoner er kjøp og salg av grovfôr eller maskintjenester samt transaksjoner knyttet til jordleie eller kjøp/salg av jord. Transaksjoner mellom aktive utøvere og jordeiere uten næringsinntekt fra sektoren gjenspeiles derfor ikke. I stedet for å føre årlige inntekter og kostnader fra jordleie og melkekvoter på enkeltbruksnivå (jf. Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter), inngår denne kapitalen i sektorens samlede kapital. Den framkommer som høyere gjeld og rentekostnader samt egenkapitalen som årsresultatet skal gi avkastning til.

Beregningen av jordbrukets bokførte kapital omfatter både egen og leid jord. Gjeld på bruk uten næringsinntekt (bortleide/forpaktede bruk) knyttet til jorda disse eier, inngår som en del av sektorens samlede gjeldsmasse. Rentekostnaden på denne gjelda påvirker derfor resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital». Lån og gjeld knyttet til kjøp av jord påvirker også resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital». Tilsvarende betraktninger gjøres også på andre områder, for å gjøre beregningsprinsippene konsistente, for eksempel leie/kjøp av melkekvoter.

Når det gjelder andre beregningsprinsipper, føres nettokostnaden ved kjøp og salg av melkekvoter som administrasjons-/omsetningskostnad for sektoren. Korn solgt ut av sektoren, men kjøpt tilbake som kraftfôr, vises både på inntekts- og kostnadssiden. Restverdien av bygninger og maskiner på bruk som går ut av drift trekkes ut av kapitalgrunnlaget. Det søkes konsistens mellom inntekts- og kostnadsføring, slik at inntekter relateres til tilsvarende kostnader. For eksempel inntektsføres kapitalslitkostnader for maskiner aktivert i jordbruket, men brukt utenom sektoren.

Arbeidsforbruket som inngår i beregningen av «Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk» baseres på SSBs arbeidskraftundersøkelser. Det skilles ikke mellom arbeid utført ved egen eller innleid arbeidskraft, da resultatmålet omfatter vederlag til alt innsatt arbeid uavhengig av utfører samt all innsatt egenkapital.

Ulikheter i prognosering:

Prognoseringen i Totalkalkylen skiller seg mellom inntekts- og kostnadssiden, med spesifikke metoder og forutsetninger for ulike produktgrupper.

Inntektssiden

På inntektssiden baseres prognosene på antatt produksjon for volumdelen, mens prisdelen tar utgangspunkt i gjeldende jordbruksavtale for målprisproduktene. Dette innebærer følgende:

- **Korn, poteter og hagebruksprodukter:** Inntektene beregnes med utgangspunkt i målprisene per 1. juli 2024.
- **Kjøtt, egg og melk:** Målprisene er fjernet, og prisene styres via «planlagt gjennomsnittlig engrospris» (PGE), som fastsettes av markedsregulator to ganger i året.
 - For kjøtt er produsentprisene basert på gjeldende PGE, uten antakelser om endringer for neste halvår.
 - For melk er det gjort beregninger basert på den modellen Norsk Melkeråvare har besluttet å benytte.
- **Grøntsektoren:** Prognosene tar utgangspunkt i målprisene, men disse har mindre betydning for prisdannelsen i denne sektoren.
- **Varer uten målpris:** For produkter som ikke omfattes av målprissystemet prognoseres forventet prisvekst for hele året.

Kostnadssiden

På kostnadssiden prognoseres budsjettallene basert på forventet volum- og prisvekst for hele året. Et unntak er kraftfôr, der prisene for norsk korn fra gjeldende jordbruksavtale per 1. juli 2024 legges til grunn.

2.2 Inntekts- og kostnadsvekst i jordbrukssektoren

Internasjonale endringer og konsekvenser for jordbruket (2022–2025)

Fra 2022 til 2025 har jordbruket vært preget av internasjonale endringer som har hatt betydelige utslag på både inntekts- og kostnadssiden. Viktige årsaker til dette har vært:

- Pandemien og dens ettervirkninger, inkludert leveringsvansker grunnet flaskehalser i transportsektoren.
- Energiprisøkninger, delvis drevet av Russlands invasjon av Ukraina.
- Krigen i Ukraina, som har påvirket råvarepriser og forsyningskjeder.

I 2023 fortsatte kostnadsveksten, med renteoppgang som en viktig faktor. Prognosene for 2024 og 2025 tyder på at rentenivået kan ha nådd toppen, men svekket kronekurs har ført til prisvekst på importerte varer. Sammenligning mellom år viser at kostnadene kan bli høyere det siste året selv uten ny prisvekst, dersom prisveksten var sterk gjennom det første året.

Hovedutvikling på inntektssiden:

- **Melk:** Etter volumfall i melkeproduksjonen i både 2022 og 2023 grunnet nedjustert forholdstall i kvoteordningen på grunn av lavere melkebehov, ble det fra juni 2024 fri produksjon i 2024 og et forholdstall på 1,2 i 2025 for å møte vekst i forbruket. Det er prognosert en økning på melkeleveransen med over 57 millioner liter i 2025.
- **Direkte tilskudd:** Fra 2022 til 2025 har direkte tilskudd økt betydelig, delvis for å kompensere kostnadsøkninger og værskader.

Hovedutvikling på kostnadssiden:

- **Gjødsel:** Prisene på handelsgjødsel nådde sitt høyeste nivå i gjødselåret 22/23, mye knyttet til situasjonen i Ukraina. Prisene fortsatte å stige inn i første halvdel av 2023 før de falt med rundt 30 % senere samme år. For 23/24 sesongen lå derfor prisene betydelig lavere enn året før, og prisprognosen for budsjettåret 24/25 ligger på omtrent samme nivå. Volumet forventes å øke noe i budsjettåret.
- **Kraftfôr:** Prisene på kraftfôr gikk ned med ca 2,6 prosent fra 2023 til 2024, og forventes å øke med omkring 3,6 prosent fra 2024 til 2025. Omsatt volum økte med en knapp prosent fra 2023 til 2024, en utvikling som forventes også videre fra 2024-2025.
- **Energi:** Elektrisitetskostnadene steg betydelig i begynnelsen av perioden, men ble delvis dempet av strømstøtteordninger. Prisene steg fra 2023 til 2024, men er budsjettært å fall med over 5 prosent i 2025. Dieselpriisen gikk ned fra 2022 til 2023, og steg med 2,4 prosent fra 2023 til 2024. Omtrent samme prisutvikling er ventet i budsjettåret.
- **Renteutvikling:** Fra et nominelt rentenivå på rundt 3,2 prosent i starten av perioden steg rentene til omkring 5,8 prosent i 2024, og prognosen for 2025 er på 5,75 prosent. Dette har ført til en betydelig økning i rentekostnader i perioden.

Tabell 2.1. Inntekter og kostnader i Totalkalkylen for jordbrukssektoren

	Mill. kr.				Endring 22 - 23		Endring 23 - 24		Endring 24 - 25	
	2022	2023	2024	2025	Mill. kr.	Prosent	Mill. kr.	Prosent	Mill. kr.	Prosent
Inntekter i alt	57 477	59 299	65 294	68 781	1 822	3 %	5 995	10 %	3 487	5 %
herav:										
melk	9 729	9 918	11 860	12 685	189	2 %	1 942	20 %	825	7 %
kjøtt	15 755	16 931	16 366	16 490	1 176	7 %	-565	-3 %	124	1 %
direkte tilskudd	14 681	17 888	19 617	21 461	3 207	22 %	1 729	10 %	1 844	9 %
Kostnader i alt	36 760	39 172	38 623	39 960	2 412	7 %	-549	-1 %	1337	3 %
herav:										
Handelsgjødsel	2 500	3 714	2 572	2 784	1214	49 %	-1 142	-31 %	212	8 %
Kraftfôr	9 342	9 963	9 778	10 245	621	7 %	-185	-2 %	467	5 %
Energi										
herav:										
elektrisitet netto	1 667	1 774	1 821	1 636	107	6 %	47	3 %	-185	-10 %
diesel	2 239	1 979	2 026	2 071	-261	-12 %	47	2 %	46	2 %
Sum energi	4 523	4 375	4 459	4 359	-148	-3 %	85	2 %	-100	-2 %
Plast	792	761	881	822	-31	-4 %	120	16 %	-59	-7 %
Prisvekst byggevarer %	8,7 %	4,4 %	3,8 %	3,8 %						
Vedlikehold, bygninger	2 319	2 385	2 443	2 507	65,907	3 %	58,662	2 %	63	3 %
Maskiner og redskaper	2 306	2 314	2 402	2 463						
prisvekst %	9,6 %	11,8 %	6,3 %	5,2 %						
Nominelle rentekost.	2 213	3 509	4 271	4 298	1296	59 %	762	22 %	27	1 %
Nominell rente %	3,19 %	4,93 %	5,79 %	5,75 %						
Konsumprisind. vekst	5,8 %	5,3 %	3,3 %	3,0 %						

2.3 Usikkerhet ved datamaterialet

Beregningene bygger på innhentet materiale fra flere oppgavegivere hvorav SSB, Landbruksdirektoratet og landbrukets ulike økonomiske organisasjoner er de viktigste. For de sektorene hvor en har helhetlige oppgaver er beregningene relativt sikre. Dette gjelder korn, de aller fleste husdyrproduksjonene, kostnader som kraftfôr og gjødsel, såfrø og planter. Av større poster på inntektssiden er hagebrukssektoren, særlig blomster, den med relativt sett størst usikkerhet. Av de faste kostnadene beregnes kapitalslitet på grunnlag av investeringene. Investeringene beregnes bl.a. med utgangspunkt i SSBs tellingsundersøkelser som foretas med noen års mellomrom. Mellom tellingsårene regnes investeringene fram med ulikt materiale.

Årets beregning:

Årets prognoser for budsjettåret er basert på best mulig grunnlag på beregningstidspunktet. Endringer i priser som har skjedd løpende gjennom beregningsperioden er tatt hensyn til, men ulike utfall av den usikre situasjonen framover vil kunne ha betydelig utslag.

Kostnadsveksten på sentrale innsatsfaktorer som gjødsel, energi, byggevarer og fôrmidler er behandlet i kap. 2.8.3 ovenfor.

For handelsgjødsel er usikkerheten størst knyttet til budsjettåret og til periodisering av forbruket.

Kostnader til elektrisk kraft er beregnet særskilt fra og med 2022 på grunn av strømstøtte. **Feil! Fant ikke referanseilden.2.2** gir en oversikt over prisen for elektrisk kraft i jordbruket utenom veksthus. Tabellen viser pris (spotpris), nettleie, forbruksavgift, og strømstøtte.

Tabell 2.2. *Kostnaden for elektrisk kraft i jordbruket utenom veksthus. Øre/kWh*

Jordbruk utenom veksthus	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025**
SpotprisNO1, NO2, NO5	41,6	38,7	9,8	75,9	190,2	81,5	51,17	55,10
Spotpris NO3, NO4	42,2	37,9	9,8	39,9	34,2	37,9	27,58	15,46
Pris ekskl. avgifter (SSB)	48,6	48,7	20,7	71,7	149,6	86,0	59,9	42,55
Nettleie (SSB)	28,7	30,0	28,6	27,3	29,2	31,4	36,0	36,39
Forbruksavgift (SSB)	16,6	15,8	16,1	16,7	13,3	13,7	14,0	15,15
Påslag (øre) ¹								3
Pris før strømstøtte				115,7	192,1	131,1	109,9	97,09
Strømstøtte (SSB) ²				6,1	91,4	24,3	7,4	0,19
Pris (SSB husholdninger)	93,9	94,5	65,4	109,6	100,7	106,8	102,5	
Totalkalkylepris	93,9	94,5	65,4	106,3	96,7	99,0	102,69	97,28

¹ Skjønnsmessig påslag

² SSB Tab. 09007

2.4 Større endringer som har endret tallseriene bakover

I dette kapitlet gjøres det rede for større endringer som har endret tallseriene bakover. Endringer skyldes vanligvis nytt eller endret datamateriale. Årsaker til justeringer bakover er at Totalkalkylen for jordbrukssektoren skal vise utviklingen over tid. Av den grunn er det behov for sammenliknbare og kontinuerlige serier.

Ved årets beregning er det noen endringer på seriene for inntekts- og kostnadspostene som har gitt utslag på resultatene bakover.

Jordbrukets andel av jordbruksbedriftenes gjeld og renter er i år revidert. Jordbrukets andel er nå regnet lavere enn tidligere, slik at seriene for gjeld og renter er 11,7 prosent lavere enn i fjor. I Driftsgranskingene mangler de minste jordbruksbedriftene, og for å finne totaljordbrukets andel av jordbruksbedriftenes totale gjeld blir materialet vektet. I år er det størrelsesvektet etter omsetning i stedet for arealstørrelse og med litt andre gjeldstall. Andelen er også regnet ut fra en litt endret formel litt mer lik Driftsgranskingene. Tidligere var ikke likvide midler regnet med i totalkapitalen jordbruksdelen ble regnet i forhold til. Nå er alle eiendeler med i nevneren og jordbrukets andel blir da noe lavere.

Forbruket av plast er revidert tilbake til 2020 fordi nyere oppgaver viser et høyere plastforbruk enn tidligere lagt til grunn.

Kostnader til medisiner til dyr er justert ned for årene etter 2019 fordi gjeldende beregning viste stor kostnadsøkning som ikke hadde en logisk forklaring.

2.5 Resultatmål i Totalkalkylen for jordbrukssektoren

I Totalkalkylen for jordbrukssektoren har følgende tre resultatmål blitt beregnet:

- Vederlag til arbeid og kapital
- Vederlag til arbeid og egenkapital
- Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget

«Vederlag til arbeid og kapital» (driftsoverskudd) beregnes ved at alle inntekter fratrekkes ikke-varige driftsmidler samt kapitalkostnader. Kapitalkostnadene (avskrivningene) beregnes ut fra det nominelle kapitalgrunnlag (historisk kostnad) for de avskrivbare driftsmidlene. Resultatet «Vederlag til arbeid og kapital» skal gi avkastning til all kapital, herunder kapital bundet i jord. I resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital» (årsresultat) trekkes de nominelle rentekostnadene på den lånte delen av kapitalen i fra «Vederlag til arbeid og kapital». Dette resultatmålet skal gi avkastning til arbeid og egenkapital. Bruken av nominell rentekostnad har sammenheng med at kapitalen er regnet etter historisk kostnad (kapitalslit beregnet etter historisk investeringsprisinivå). Prinsippet for beregning av kapitalkostnadene innebærer at den beregnede inntekten i Totalkalkylen, ikke i sin helhet kan forbrukes uten å redusere den investerte kapitalens kjøpekraft. Det er behov for å sette av til investering i driftsmidler som kan avskrives og at dette trekkes fra årsresultatet. I resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av

jordbruksfradraget» legges verdien av det skattemessige jordbruksfradraget i positiv næringsinntekt fra jordbruket til «Vederlag til arbeid og egenkapital». Resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget» beregnes kun pr. årsverk

Fordi Totalkalkylen for jordbrukssektoren viser resultatmål for landet som helhet og alle produksjoner i gjennomsnitt (pr. årsverk), vil ikke Totalkalkylen være sammenliknbart med regnskapet for den enkelte aktive utøver. På foretaksnivå, for eksempel i Driftsgranskningene, føres jordleie, leie/kjøp av melkekvote, fôr og maskintjenester som kostnader og eventuelt inntekt i de foretakene som har slik kostnad/inntekt. Dette fordi dette er kostnader/inntekter som påvirker den enkelte næringsutøvers økonomiske resultat.

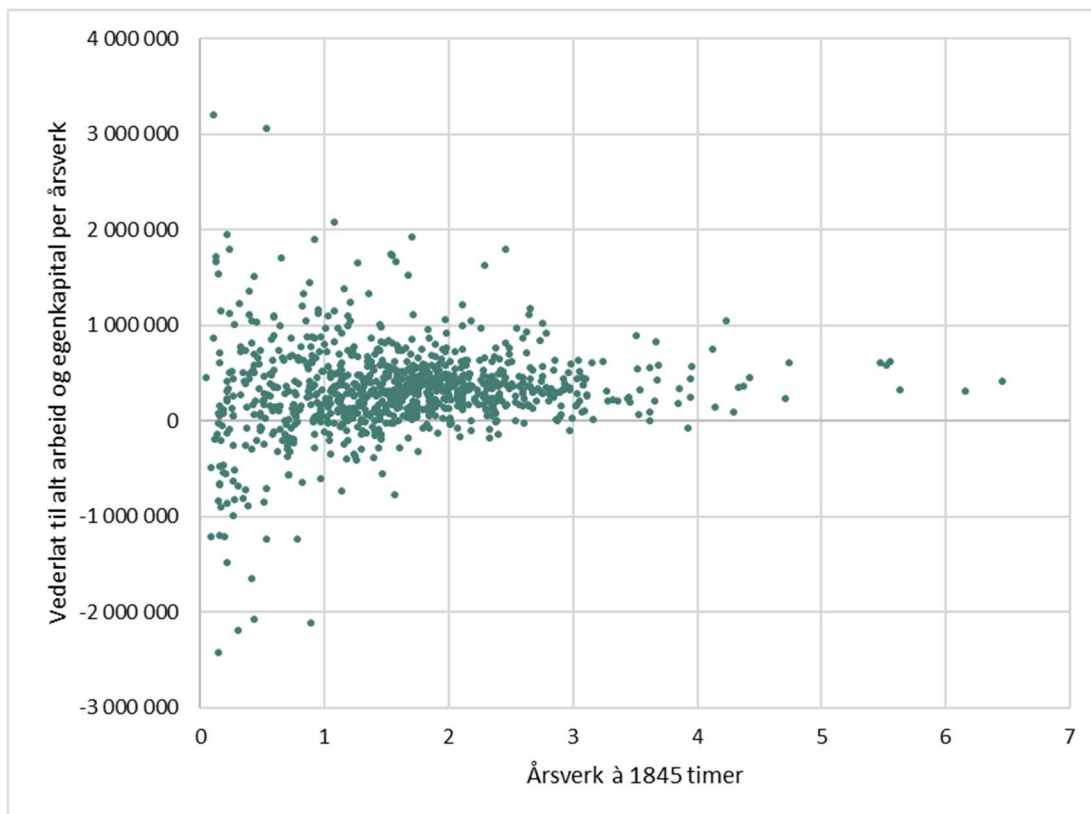
2.6 Totalkalkylen for jordbrukssektoren i forhold til enkeltbruk

Totalkalkylen for jordbruket er et sektorregnskap for hele det norske jordbruket, som om jordbruket i Norge var ett bruk. Resultatmålene i Totalkalkylen beregnes som gjennomsnitt for alle bruk, uavhengig av driftsform, størrelse, investeringsfase og område i landet.

Jordbruket består av drøyt 36 000 jordbruksbedrifter fordelt på ulike driftsformer, størrelser og områder i landet som er i ulike faser av investeringer, dvs. fornyelse og avvikling. På disse brukene utføres det årlig i overkant av 40 000 årsverk. Resultatene på det enkelte bruket vil variere kraftig etter de nevnte inndelingene og fra gjennomsnittet som måles i Totalkalkylen.

Som en illustrasjon på dette er spredningen i vederlaget til arbeid og egenkapital pr årsverk i Driftsgranskingene, gjengitt i figur 2.2 nedenfor. Driftsgranskingene er regnskapsresultater for litt over 900 enkeltbruk etter driftsform, størrelse og område i landet. Det er en tydelig konsentrasjon rundt nivået 0 – 500 000 kr pr. årsverk, men ellers er det stor spredning.

Det er flere forskjeller mellom Totalkalkylens sektorregnskap og enkeltbruk som påvirker beregnede resultater, bla. periodiseringer av etterbetalinger. Begrunnet i internasjonal praksis føres dette på opptjeningsåret i Totalkalkylens sektorregnskap mens utbetalingsåret benyttes i Driftsgranskingene (enkeltnbruk) og i Totalkalkylen for det aktive jordbruket.

Figur 2-1. Spredningen i vederlag til arbeid og egenkapital pr årsverk i Driftsgranskingene 2023. X-aksen er begrenset til observasjoner med færre enn 8 årsverk

2.7 Utviklingen i resultatmål, arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr

Tabell 2.3. Resultatmål i jordbruket pr. årsverk. 1 000 kr.

	Totalkalkylen for jordbrukssektoren		
	Ved. arbeid og egenkap.	Jordbruks- fradrag	Sum
1959	5 300		5 300
1969	10 600		10 600
1979	45 700		45 700
1989	106 600		106 600
1990	124 700		124 700
1991	125 600		125 600
1992	128 100		128 100
1993	140 900		140 900
1994	140 500		140 500
1995	133 100		133 100
1996	140 100		140 100
1997	140 300		140 300
1998	154 500		154 500
1999	145 700		145 700
2000	157 300	4 800	162 100
2001	142 800	9 500	152 300
2002	148 300	11 200	159 500
2003	159 100	13 800	172 900
2004	169 600	13 200	182 800
2005	168 400	13 400	181 800
2006	168 900	13 800	182 700
2007	189 900	22 800	212 700
2008	202 500	24 400	226 900
2009	218 900	23 800	242 700
2010	245 800	26 100	271 900
2011	244 400	25 400	269 800
2012	266 300	29 700	296 000
2013	265 600	30 900	296 500
2014	299 100	30 200	329 300
2015	333 900	31 000	364 900
2016	356 900	29 300	386 200
2017	334 800	28 100	362 900
2018	328 600	26 500	355 100
2019	328 500	25 000	353 500
2020	368 300	26 800	395 100
2021	376 000	27 100	403 100
2022	441 100	36 500	477 600
2023*	398 500	34 600	433 100
2024**	537 200	37 600	574 800
2025**	577 000	37 100	614 100

Totalkalkylens serie for antall bedrifter og arbeidsforbruk er gjengitt i tabell 2.4.

Tabell 2.4. Beregnet totalt arbeidsforbruk og antall årsverk i jordbruket 1959–2026

År	Antall bedrifter	Timer pr. bedrift	Mill. timeverk	Timer pr. årsverk	1000 årsverk	Prosent- endring
1959	198 300	2 898	592,5	2 340	253,2	
1969	154 977	2 581	400,1	2 100	190,5	
1979	125 302	2 101	263,3	1 975	133,3	
1989	99 382	1 943	193,1	1 925	100,3	
1990	96 300	1 906	183,6	1 875	97,9	-2,4
1991	92 800	1 919	178,1	1 875	95,0	-3,0
1992	90 900	1 927	175,1	1 875	93,4	-1,7
1993	87 600	1 939	169,9	1 875	90,6	-3,0
1994	83 900	1 998	167,6	1 875	89,4	-1,3
1995	80 900	2 056	166,3	1 875	88,7	-0,8
1996	78 200	2 064	161,4	1 875	86,1	-2,9
1997	75 300	2 077	156,4	1 875	83,4	-3,1
1998	72 800	2 107	153,4	1 875	81,8	-1,9
1999 ¹⁾	70 011	2 113	147,9	1 875	78,9	(-3,5)
1999 ²⁾	70 740	2 118	149,8	1 875	79,9	-2,3
2000	68 539	2 090	143,3	1 875	76,4	-4,4
2001	65 607	2 095	137,5	1 860	73,9	-3,3
2002	61 890	2 120	131,2	1 845	71,1	-3,8
2003	58 231	2 148	125,1	1 845	67,8	-4,6
2004	55 507	2 151	119,4	1 845	64,7	-4,6
2005	53 003	2 148	113,8	1 845	61,7	-4,6
2006	51 218	2 133	109,2	1 845	59,2	-4,1
2007	49 935	2 099	104,8	1 845	56,8	-4,1
2008	48 825	2 052	100,2	1 845	54,3	-4,4
2009	47 688	2 012	95,9	1 845	52,0	-4,2
2010	46 624	1 967	91,7	1 845	49,7	-4,4
2011	45 612	1 966	89,7	1 845	48,6	-2,2
2012	44 794	1 952	87,5	1 845	47,4	-2,5
2013	43 726	1 949	85,2	1 845	46,2	-2,5
2014	43 022	1 951	83,9	1 845	45,5	-1,5
2015	42 018	1 965	82,6	1 845	44,75	-1,6
2016	41 121	1 974	81,2	1 845	44,00	-1,7
2017	40 338	1 980	79,9	1 845	43,30	-1,6
2018	39 678	1 990	79,0	1 845	42,80	-1,2
2019	39 090	1 997	78,0	1 845	42,30	-1,2
2020	38 713	2 035	78,8	1 845	42,70	0,9
2021	38 079	2 064	78,6	1 845	42,60	-0,2
2022	37 921	2 041	77,4	1 845	41,95	-1,5
2023	37 155	2 071	76,9	1 845	41,70	-0,6
2024*	36 691	2 097	76,9	1 845	41,70	0,0
2025**	36 255	2 122	76,9	1 810	42,50	1,9
2026**	35 847	2 135	76,5	1 755	43,60	2,6
2027				1 700		

1) Bruk >5 dekar

2) Bruk fra 0 dekar og oppover fra 1999, tidligere for bruk >5 dekar

Totalkalkylens serie for arbeidsforbruket er basert på SSBs arbeidsforbrukstellingene. I tabell 2.4 er utviklingen i det totale arbeidsforbruket beregnet på grunnlag av SSBs tellinger fram til og med 2023.

Arbeidsforbruksregistreringene i SSBs fullstendige tellinger foretas normalt hvert tiende år. Registreringene er basert på oppgaver fra alle bedriftene i jordbruket og danner grunnlaget for arbeidsforbruket i Totalkalkylen. I mellomliggende år beregnes arbeidsforbruket med utgangspunkt i SSBs utvalgstellingene. Arbeidsforbruket i utvalgstellingene vil kunne ha en usikkerhet knyttet til metode for oppblåsing til totalnivå.

SSB gjennomførte de to siste fullstendige tellingene av arbeidsforbruket i jordbruket i 2010 og 2020. Utvalgstellingene/landbruksundersøkelser som er lagt til grunn for nemndas arbeidsforbruksserie mellom årene 2010 og 2020 og etter 2020, ble gjennomført for årene 2013, 2017 og 2023.

Selvstendig næringsdrivende inngår i SSBs tellinger, og fratrekkes arbeidsforbruket. Estimer for andel selvstendig næringsdrivende i mellomliggende år er beregnet med utgangspunkt i tellingene. Anslaget på selvstendig næringsdrivende i utvalgstillingen for 2017 var vesentlig høyere enn i andre tellingsår, og 2017 er ikke brukt som fastpunkt i beregningen for mellomliggende år.

Prognose for arbeidsforbruket i 2024 og 2025

Prognosene støtter seg på to modeller utviklet av sekretariatet. Modellene framskriver den relative endringen i årsverk basert på de siste tilgjengelige arbeidsforbrukstall fra SSB. Den ene modellen tar i tillegg inn budsjettmyndigheten anslag for utvikling av areal, husdyrhold og gårdsbruk. Utover disse utviklingstrekkene legger man til grunn at 2024 er normalår med hensyn på arbeidsforbruk. Statistisk sentralbyrå utførte en utvalgstilling med spørsmål om arbeidsforbruk for 2023. Resultatene viste en lavere årlig nedgang i arbeidsforbruket enn det som var forutsatt fram til da. Det er prognosert at det totale antall arbeidstimer er tilnærmet uendret fra og med 2023. Antall årsverk stiger fordi antall timer i årsverket trappes ned i perioden 2024 – 2027.

Utviklingen i jordbruksarealet er gjengitt i tabell 2.5 og 2.6.

Tabell 2.5. Utviklingen i jordbruksarealet. 1 000 da.

	Åker og hage	Fulld. eng og beite	Fulldyrket jord i alt	Annen eng/beite	Jordbr. areal i alt	Endring	Da/jordbr. bedrift
1959	3 479	4 864	8 343	1 764	10 107		51
1969	3 667	4 602	8 269	1 594	9 863		64
1979	4 146	4 211	8 358	1 239	9 597		77
1989	4 402	4 443	8 846	1 096	9 941		100
1990	4 467	4 364	8 830	1 142	9 972	0,3 %	104
1991	4 457	4 383	8 840	1 169	10 009	0,4 %	108
1992	4 450	4 409	8 859	1 206	10 065	0,6 %	111
1993	4 439	4 477	8 916	1 236	10 152	0,9 %	116
1994	4 368	4 568	8 936	1 280	10 216	0,6 %	122
1995	4 324	4 660	8 984	1 303	10 287	0,7 %	127
1996	4 241	4 774	9 015	1 329	10 344	0,6 %	132
1997	4 165	4 888	9 053	1 366	10 419	0,7 %	138
1998	4 156	4 851	9 007	1 487	10 494	0,7 %	144
1999	3 995	4 876	8 871	1 511	10 384	-1,0 %	148
2000	3 985	4 856	8 841	1 581	10 422	0,4 %	147
2001	3 997	4 865	8 862	1 605	10 467	0,4 %	153
2002	3 915	4 917	8 832	1 635	10 466	0,0 %	160
2003	3 854	4 905	8 759	1 644	10 404	-0,6 %	168
2004	3 846	4 892	8 737	1 660	10 397	-0,1 %	179
2005	3 805	4 858	8 663	1 692	10 354	-0,4 %	187
2006	3 731	4 896	8 628	1 717	10 345	-0,1 %	202
2007	3 669	4 906	8 574	1 746	10 320	-0,2 %	207
2008	3 609	4 884	8 494	1 751	10 245	-0,7 %	210
2009	3 566	4 829	8 395	1 748	10 143	-1,0 %	213
2010	3 536	4 766	8 302	1 758	10 060	-0,8 %	216
2011	3 476	4 748	8 224	1 766	9 989	-0,7 %	219
2012	3 434	4 729	8 163	1 765	9 929	-0,6 %	222
2013	3 351	4 757	8 108	1 764	9 871	-0,6 %	226
2014	3 326	4 785	8 111	1 756	9 868	-0,0 %	229
2015	3 303	4 799	8 102	1 759	9 860	-0,1 %	235
2016	3 332	4 750	8 082	1 755	9 837	-0,2 %	239
2017	3 318	4 727	8 045	1 806	9 851	0,1 %	244
2018	3 276	4 787	8 063	1 800	9 863	0,1 %	249
2019	3 227	4 825	8 052	1 791	9 843	-0,2 %	252
2020	3 271	4 806	8 077	1 783	9 860	0,2 %	255
2021	3 295	4 777	8 072	1 774	9 845	-0,2 %	259
2022	3 301	4 775	8 076	1 771	9 847	0,0 %	260
2023*	3 303	4 775	8 077	1 767	9 844	0,0 %	265
2024**	3 300	4 781	8 081	1 755	9 836	-0,1 %	268
2025**	3 307	4 780	8 087	1 755	9 842	0,1 %	271

Det totalt registrerte jordbruksarealet nådde et maksimum i 1998. Fra 2005 til 2014 gikk det registrerte arealet ned med 4,7 prosent. Tall fra Landbruksdirektoratet viser at innføringen av nytt digitalt kartverket i perioden 2005–2014 innebar en reduksjon i arealet på 3,4 prosent. Det er ikke mulig å si om nedgangen skyldes mer nøyaktige målinger eller om tidligere nedgang ikke har blitt fanget opp før nytt kartverk ble tatt i bruk. I samme periode var dermed arealnedgangen utenom nytt kartverk på ca. 1,3 prosent. Etter at innføringen av nytt kartverk var fullført, viser arealutviklingen små endringer, med en reduksjon på 0,3 prosent fra 2014 til 2024.

I det totale jordbruksarealet inngår også overflatedyrket jord og innmarksbeite. Slikt areal utgjør om lag 18 prosent av totalarealet i slutten av perioden, mens andelen var drøyt 10 prosent i 1989.

Tabell 2.6. Jordbruksarealet fordelt på enkeltvekster. 1000 dekar.

	2020	2021	2022	2023	2024 ¹	2025 ²	2026 ²
Hvete	676,7	635,9	753,5	645,8	591,6	590,0	620,0
Rug og rughvete	65,3	83,1	106,4	87,7	57,3	60,0	65,0
Bygg	1 392,2	1 427,4	1 313,2	1 419,7	1 454,8	1 455,0	1 425,0
Havre	665,5	685,2	632,0	684,3	694,9	695,0	690,0
Erter o.l. ³	44,9	35,6	63,3	67,2	75,9	75,0	75,0
Sum korn og erter	2 844,6	2 867,3	2 868,4	2 904,7	2 874,5	2 875,0	2 875,0
Oljevekster	29,7	24,2	30,3	19,3	18,5	20,0	20,0
Sum korn, erter og oljevekster	2 874,3	2 891,5	2 898,7	2 924,0	2 892,9	2 895,0	2 895,0
Poteter	115,1	116,2	119,0	115,0	118,8	119,0	119,0
Grønnfôrvekster	95,1	94,3	90,1	82,0	90,1	97,0	100,0
Grønnsaker	70,6	71,5	70,7	69,7	77,0	77,0	77,0
Frukt og bær	41,9	40,6	38,5	37,9	37,9	38,0	38,0
Andre vekster åker og hage ⁴	73,9	80,9	84,3	73,9	83,3	81,0	81,0
Sum åker og hage	3 270,9	3 295,0	3 301,2	3 302,6	3 300,0	3 307,0	3 310,0
Fulldyrket eng	4 805,7	4 776,8	4 774,7	4 774,7	4 780,7	4 780,0	4 780,0
Fulldyrket jord i drift i alt	8 076,6	8 071,7	8 075,9	8 077,3	8 080,7	8 087,0	8 090,0
Eng ikke fulldyrket	1 783,0	1 773,5	1 770,6	1 766,6	1 754,9	1 755,0	1 755,0
Jordbruksareal i drift i alt	9 859,6	9 845,2	9 846,5	9 843,8	9 835,6	9 842,0	9 845,0

1. Foreløpige tall
2. Budsjettanslag
3. Erter inkluderer «erter, bønner og andre belgvekster til modning» og «annet korn og frø berettiget tilskudd ekskl. quinoa og bokhvete»
4. Omfatter følgende arealer: «erter, bønner konserverter», «engfrø og annen såproduksjon», «planteskoleareal», «brakket areal», «areal ikke berettiget tilskudd», «veksthus og drivhusbenker» og «grønnkjødsling»

Tabell 2.7 gir en oversikt over bruttoinvesteringene, både i løpende og faste priser, fordelt på de ulike kapitalgruppene. Den inkluderer også avdragsdelen av leasingkontrakter. Fra og med 2024 er tabellen oppdatert, og SSBs investeringstillinger danner nå grunnlaget for beregningene.

Tabell 2.7. Bruttoinvesteringer i jordbruket. Løpende og faste priser. Mill. kroner

	Løpende priser				Faste 2023-priser			
	Bygninger	Maskiner og redsk.	Annet ¹	Sum	Sum	Endring	Leasing avdr.del	Sum inkl. leasing
1959	236	171	131	537	17 133			17 133
1969	402	433	155	991	20 634			20 634
1979	1 584	1 529	435	3 548	24 710			24 710
1985	1 467	2 241	612	4 319	18 814	9,6 %		18 814
1986	1 902	2 411	591	4 904	19 275	2,5 %		19 275
1987	2 073	2 153	419	4 645	16 883	-12,4 %		16 883
1988	2 258	2 036	381	4 675	16 022	-5,1 %		16 022
1989	2 298	1 746	343	4 387	14 510	-9,4 %		14 510
1990	2 149	2 004	419	4 571	14 547	0,3 %	9	14 556
1991	1 846	1 666	331	3 843	11 807	-18,8 %	12	11 819
1992	1 732	1 505	366	3 603	10 813	-8,4 %	14	10 827
1993	1 322	1 681	403	3 406	9 973	-7,8 %	15	9 987
1994	1 526	2 193	354	4 073	11 666	17,0 %	16	11 681
1995	1 155	2 427	433	4 015	10 938	-6,2 %	28	10 966
1996	1 702	2 651	357	4 709	12 692	16,0 %	34	12 725
1997	1 694	2 411	339	4 443	11 717	-7,7 %	40	11 757
1998	1 781	2 299	302	4 382	11 262	-3,9 %	47	11 308
1999	1 749	2 335	328	4 412	11 295	0,3 %	51	11 346
2000	1 569	2 065	348	3 981	10 016	-11,3 %	58	10 075
2001	1 499	1 983	336	3 817	9 376	-6,4 %	79	9 455
2002	1 657	2 079	278	4 014	9 686	3,3 %	99	9 785
2003	2 028	2 065	336	4 429	10 432	7,7 %	121	10 553
2004	2 762	1 968	302	5 033	11 285	8,2 %	172	11 457
2005	3 009	2 110	355	5 474	11 801	4,6 %	232	12 033
2006	3 401	2 167	459	6 028	12 586	6,6 %	301	12 886
2007	3 268	2 278	489	6 036	11 915	-5,3 %	361	12 277
2008	4 022	2 183	470	6 675	12 473	4,7 %	409	12 882
2009	4 240	2 258	466	6 964	12 348	-1,0 %	458	12 805
2010	4 513	2 297	500	7 310	12 745	3,2 %	493	13 238
2011	4 510	2 351	492	7 352	12 522	-1,7 %	534	13 056
2012	3 951	2 254	481	6 686	11 130	-11,1 %	568	11 698
2013	4 010	2 158	357	6 526	10 613	-4,6 %	583	11 196
2014	3 814	2 062	431	6 307	9 868	-7,0 %	591	10 459
2015	4 224	2 142	407	6 773	10 162	3,0 %	615	10 777
2016	4 651	2 223	523	7 397	10 719	5,5 %	643	11 362
2017	5 331	2 237	566	8 135	11 420	6,5 %	686	12 106
2018	5 136	2 252	605	7 993	10 808	-5,4 %	725	11 533
2019	5 102	2 266	627	7 995	10 467	-3,2 %	768	11 235
2020	5 459	2 280	627	8 367	10 446	-0,2 %	822	11 267
2021	6 031	2 295	578	8 903	10 313	-1,3 %	853	11 166
2022	5 929	2 706	575	9 210	9 821	-4,8 %	1 054	10 875
2023	5 304	2 359	486	8 149	8 149	-17,0 %	1 107	9 255
2024*	5 536	2 179	505	8 220	7 875	-3,4 %	1 154	9 029
2025**	6 143	2 368	561	9 072	8 345	6,0 %	1 196	9 541

1) I «Annet» inngår biler, grøfter, hydrotekniske anlegg, nydyrking og investeringsavgift på investeringer.

Tabell 2.8 gir oversikt over antall husdyr ved årsskiftene 1990-2025.

Tabell 2.8. Antall husdyr 1.1. 1990-2025

	Melkekyr	Amme- kyr	Storfe i alt	Vinterfôra sauer	Avls- svin	Melkegeiter	Verpehøner
1990	355 300 ¹		998 200	1 026 200	89 300	65 200	3 410 000
2000	318 047	33 705	1 018 730	1 104 906	93 768	53 091	3 216 750
2001	301 199	40 267	985 746	1 131 734	89 961	50 859	3 206 179
2002	287 427	46 522	968 227	1 141 485	89 254	47 651	3 117 782
2003	282 829	47 343	952 442	1 109 696	92 058	47 114	3 262 382
2004	280 091	48 378	942 053	1 111 513	99 298	46 292	3 392 283
2005	272 301	50 141	936 003	1 091 785	99 065	46 125	3 493 440
2006	265 384	55 019	919 679	1 060 438	101 731	44 063	3 365 646
2007	258 513	56 361	903 280	1 023 818	98 060	40 493	3 350 753
2008	262 090	54 641	893 200	1 027 098	97 261	38 431	3 600 244
2009	249 482	57 777	876 000	1 029 400	100 100	38 400	3 837 158
2010	245 001	61 527	866 300	1 055 200	102 800	36 900	4 017 602
2011	240 842	64 250	859 200	1 045 200	98 800	34 800	3 991 500
2012	237 565	65 584	850 700	1 040 700	97 700	34 100	4 019 000
2013	238 740	67 537	851 500	1 037 500	97 600	32 700	4 188 900
2014	229 634	68 781	832 900	1 031 600	97 100	29 700	4 257 900
2015	228 309	71 867	834 500	1 057 200	93 800	31 400	4 412 600
2016	226 705	76 120	847 800	1 095 100	92 600	33 500	4 390 600
2017	221 200	83 000	864 500	1 129 000	89 000	34 300	4 362 800
2018	216 400	90 000	870 800	1 068 000	88 800	33 900	4 405 800
2019	215 200	92 000	860 300	977 000	83 500	34 500	3 996 800
2020	206 700	96 000	860 200	947 000	77 300	34 300	4 100 600
2021	211 000	99 000	872 000	943 000	75 200	33 700	4 148 200
2022	212 000	104 500	883 200	928 000	72 200	33 700	4 056 500
2023	203 000	106 500	877 250	928 000	70 779	33 503	4 124 400
2024*	200 100	105 000	843 100	908 000	68 193	32 571	4 024 700
2025**	205 000	102 000	827 100	894 000	65 822	33 881	4 065 696

¹ Inkl. ammekyr

2.8 Endringer i inntektsforutsetninger, tap ved markeds-overskudd og volumutvikling

Pris- og volumendringer i produksjon og innsatsfaktorer forklarer deler av avvik fra inntektsforutsetningene som legges til grunn ved jordbruksoppgjørene. Inntektseffekter pga. markedssituasjon er redegjort for i kap. 2.8.1 og 2.8.2 mens pris- og volumutvikling går fram av kap. 2.8.3.

2.8.1 Marked, produksjon og etterspørsel

Markedet for jordbruksprodukter og derved produksjonsrommet for norsk jordbruk, er avhengig av den samlede etterspørselen av matvarer. Befolkningsutvikling, prisutvikling på norske og importkonkurrerende varer, handels- og avtalemessige forhold, innslaget av nye varetyper, endrede preferanser, kostholds- og helsemessige spørsmål, er forhold som spiller inn i denne sammenhengen og som kan gi dreininger i etterspørselen.

I tabell 2.9 er det gjengitt tall for produksjon og forbruk av viktige vareslag i norsk jordbruk samt befolkningsutviklingen de samme årene. Pandemien 2020-21 bidro til endringer i forbruksutviklingen i årene 2016 – 2020 og 2020 - 2023.

For norsk produksjon spiller værforhold, spesielt for planteprodukter, mye inn i enkeltår.

Tabell 2.9. Norsk produksjon og forbruk av jordbruksprodukter. Mill. kg. Befolkningsutvikling

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024**	%-endring 2017-20	%-endring 2021-24
Korn (mel)										
Produksjon	177	94	102	157	170	197	184	184	-11,4	7,8
engrosforbruk	407	407	407	430	424	418	405	416	5,6	-1,9
Poteter (matpotet)										
Produksjon	66	61	63	70	74	72	65	67	5,1	-9,2
engrosforbruk	86	110	82	114	109	96	74	90	33,1	-17,4
Grønnsaker, frukt og bær										
Produksjon	233	215	237	243	248	235	223	232	4,6	-6,4
engrosforbruk	882	865	888	890	896	866	824	859	0,9	-4,1
Melk										
Produksjon	1494,9	1522,0	1480,7	1496,9	1525,4	1448,4	1385,5	1462,2	0,1	-4,1
Forbruk										
- konsummelk	439,7	441,6	444,3	451,0	436,9	413,1	410,4	417,1	2,6	-4,5
- yoghurt	53,1	53,5	57,1	58,7	59,2	58,9	61,4	64,0	10,4	8,1
herav norsk yoghurt	46,3	46,7	51,0	52,6	52,8	52,3	54,9	57,4	13,6	8,8
- ost	95,6	97,3	100,1	107,5	108,1	102,3	108,9	111,0	12,4	2,7
herav norsk ost	92,3	93,2	94,2	97,6	93,1	89,0	90,3	92,4	5,8	-0,7
Storfe										
Produksjon	84,5	87,4	88,0	87,0	87,4	87,6	88,4	89,1	3,0	2,0
engrosforbruk	101,9	99,2	100,0	105,1	110,7	104,3	99,0	98,1	3,2	-11,3
Sau/lam										
Produksjon	27,9	26,6	24,5	25,7	26,4	23,6	22,3	21,4	-7,9	-18,7
engrosforbruk	27,1	26,6	24,4	25,7	27,2	24,4	23,3	22,7	-5,2	-16,5
Svin										
Produksjon	137,1	135,7	132,7	133,9	134,8	133,0	128,6	129,6	-2,4	-3,9
engrosforbruk	136,1	135,7	133,1	140,4	148,4	138,5	130,0	131,3	3,2	-11,6
Fjørfekjøtt										
produksjon	101,5	98,6	105,8	107,5	116,1	114,5	117,0	120,9	6,0	4,1
engrosforbruk	102,7	99,9	107,4	108,7	118,6	117,1	119,1	120,6	5,8	1,7
Egg										
produksjon	69,7	71,3	73,2	73,7	73,3	73,8	73,4	73,9	5,7	0,8
engrosforbruk	69,1	69,9	72,3	72,9	72,6	72,6	72,7	73,0	5,5	0,5
Befolkning, mill.	5,277	5,312	5,348	5,379	5,408	5,457	5,520	5,581	1,9	3,2

¹ Mill. liter for melk

Kilde: Utviklingen i norsk kosthold (Helsedirektoratet) og Totalkalkylen (BFJ)

2.8.2 Inntektseffekter som følge av markedssituasjonen

Inntektseffekter knyttet til markedssituasjonen, hovedsakelig tap som følge av markedsoverskudd eller manglende markedsmuligheter, beregnes med utgangspunkt i produkter som omfattes av målpriser. Pristapet defineres som differansen mellom faktisk prisuttak og det prisnivået som målprisene eller planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) gir grunnlag for. I tillegg inkluderes effekten av høyere omsetningsavgift enn hva som ville vært nødvendig ved markedsbalanse. Det samlede brutto pristap beregnes ved å multiplisere pristapet med produksjonsvolumet.

Omsetningsavgiften varierer normalt med markedsforholdene og reflekterer behovet for regulering av produksjonen. Det er imidlertid ikke alltid samsvar mellom trekk av omsetningsavgift og det faktiske behovet for regulering, da avgiften også kan brukes til å bygge opp eller redusere reguleringsfondet. Størrelsen på reguleringsfondene er nærmere omtalt i kapittel 2.9.2

Pris- og produksjonsstyring for ulike produkter

- **Kjøtt:** Prisstyringen for kjøtt skjer på grunnlag av PGE, som fastsettes av markedsregulatoren.
- **Melk:** Produksjonen av melk styres både gjennom kvoter og prisstyring via PGE.
- **Korn:** Selv om det samlet sett er underdekning på kornproduksjon, kan variasjoner i produksjonen av etterspurte varekvaliteter føre til svingninger i omsetningsavgiften fra år til år.

Omsetningsavgiften speiler normalt markedsforholdene, der høyere avgifter ofte oppstår ved større markedssvikt. Dette fremgår tydelig i tabell 2.10, som viser produktvise omsetningsavgifter for beregningsårene 2019–2025.

Tabell 2.10. Omsetningsavgifter. Kroner pr. kg/l.

	Melk	Okse	Lam	Gris	Egg	Korn/oljefrø
2019	0,170	0,92	2,39	1,80	0,75	0,040
2020	0,300	0,75	1,56	1,00	0,80	0,010
2021	0,095	0,51	1,61	0,50	0,80	0,025
2022	0,034	0,63	1,22	0,62	1,16	0,020
2023	0,070	2,33	1,97	1,09	1,00	0,030
2024*	0,094	2,98	1,76	2,10	0,90	0,010
2025**	0,120	2,50	1,62	1,50	0,90	0,020

Overproduksjonsavgift for melk er vist i tab. 2.11.

Tabell 2.11. Overproduksjonsavgift melk. Mill. kroner

År	Overproduksjonsavgift
2019	57,0
2020	26,7
2021	40,3
2022	57,1
2023	27,4
2024*	0,4
2025**	25,0

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

Overproduksjonsavgiften er regnet inn i Totalkalkylen som redusert melkepris.

2.8.3 Volum- og prisindekser for Totalkalkylen

Endringene i volum- og prisindeksene går fram tabell 2.12 og 2.13.

Tabell 2.12. Prisindekser, registrerte. 2023 = 100. * Foreløpig ** Budsjett

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	67,17	67,93	70,73	72,92	76,78	78,50	102,45	100,00	102,22	102,07
Korn, erter og oljefrø	68,97	68,79	73,72	74,79	79,20	81,45	106,32	100,00	103,03	104,44
Sum salg av matpoteter	57,92	62,89	67,17	64,97	73,99	73,99	82,43	100,00	102,43	98,61
Poteter	64,15	66,64	70,37	70,66	77,09	79,18	86,12	100,00	107,33	110,55
Sum grønnsaker	70,32	70,15	75,92	74,76	80,87	85,94	92,95	100,00	100,74	102,95
Sum frukt	80,99	72,55	73,33	83,74	88,56	89,40	92,45	100,00	95,87	102,10
Sum hagebær	60,20	63,48	62,81	63,49	80,86	90,70	94,64	100,00	100,73	103,85
Sum blomster	85,51	81,96	84,94	81,99	87,16	89,31	97,40	100,00	104,81	110,30
Hagebruksprodukter	70,97	70,37	74,59	74,31	81,66	85,66	93,09	100,00	101,89	105,50
Sum planteprodukter	69,11	69,25	75,16	73,55	79,38	82,59	96,50	100,00	102,56	105,22
Sum kumelk	86,74	85,79	87,74	83,68	87,47	95,20	93,48	100,00	109,52	109,61
Sum geitmelk	86,92	85,89	87,95	83,88	87,66	95,32	93,47	100,00	109,53	109,69
Ku- og geitmelk	87,09	86,42	88,00	84,68	88,05	99,13	93,87	100,00	113,36	116,69
Sum storfe	80,20	81,61	79,86	76,45	79,83	86,98	97,16	100,00	96,23	96,54
Sum sau/lam	80,42	67,64	68,58	71,74	72,58	80,57	92,63	100,00	99,86	103,81
Sum gris	75,20	71,19	69,04	69,45	73,94	80,35	90,24	100,00	97,03	99,84
Sum fjørfeslakt	70,49	68,72	70,76	71,02	74,95	78,05	88,59	100,00	102,52	103,64
Kjøtt og fjørfeslakt	76,12	76,24	75,88	74,60	77,56	82,86	92,16	100,00	98,51	100,60
Egg	73,83	76,71	76,45	74,84	80,46	83,85	92,08	100,00	111,06	117,04
Sum birøkt	86,54	89,36	91,20	90,75	91,67	93,83	97,46	100,00	102,68	106,21
Sum husdyrprodukter	79,65	80,12	80,49	78,44	81,62	88,86	92,74	100,00	104,43	107,20
Sum plante- og husdyrprod.	76,33	76,70	78,72	76,80	80,85	86,79	93,94	100,00	103,84	106,58
Sum inntekter inkl. tilsk.	70,48	70,82	75,92	73,70	76,85	81,03	90,38	100,00	105,99	110,71
Sum handelsgjødsel	46,47	40,47	43,40	44,42	44,46	42,57	75,60	100,00	72,57	73,51
Kalk	74,66	75,39	74,94	79,21	84,98	84,21	91,48	100,00	103,90	107,01
Handelsgjødsel og kalk	49,00	43,09	45,93	47,17	47,59	45,54	76,56	100,00	74,83	75,73
Innkjøpt kraftfôr	72,93	73,96	75,30	75,56	77,73	79,37	93,05	100,00	97,46	101,00
Annet innkjøpt fôr	72,03	71,13	76,25	76,05	77,61	79,95	89,09	100,00	102,07	106,94
Sum innkjøpt fôr	72,81	73,74	75,37	75,59	77,73	79,41	92,82	100,00	97,74	101,36
Såfrø og planter	74,90	75,92	79,44	82,16	86,96	84,25	86,90	100,00	111,99	104,23
Sum energi og smøremidler	60,25	65,77	75,72	76,36	61,85	86,59	103,23	100,00	102,93	100,00
Sum andre kostn. v/pl.prod.	55,38	55,39	59,34	62,67	68,61	71,00	85,44	100,00	96,41	101,28
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	69,56	72,65	76,51	81,76	84,25	83,92	92,28	100,00	106,72	110,80
Andre kostnader	65,12	66,38	69,48	73,26	77,03	79,01	89,71	100,00	101,30	105,03
Sum vedlikehold	67,32	69,23	72,18	74,76	79,51	85,01	92,58	100,00	104,71	109,33
Sum ikke-varige prod.midler	66,26	67,23	70,67	72,36	73,12	77,76	91,46	100,00	98,50	100,80
Kapitalslit. Sum driftsb.	66,69	67,75	71,23	72,96	73,83	78,47	91,68	100,00	98,84	101,30
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	66,69	67,75	71,23	72,96	73,83	78,47	91,68	100,00	98,84	101,30
Kapitalslit	66,69	67,75	71,23	72,96	73,83	78,47	91,68	100,00	98,84	101,30
Sum kapitalkostnader	66,89	68,11	71,53	73,55	74,52	78,94	91,25	100,00	100,34	103,24
Sum kostnader	66,65	67,22	71,23	69,81	68,22	73,32	88,65	100,00	96,85	99,35

*Tabell 2.13. Volumindekser, registrerte regnskaper. 2023 = 10. * Foreløpig ** Budsjett*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	149,48	147,61	84,70	151,70	150,24	134,15	165,47	100,00	140,25	140,64
Korn, erter og oljefrø	149,71	147,60	84,11	152,34	150,82	134,29	167,46	100,00	141,83	141,78
Sum salg av matpoteter	120,01	92,47	90,45	94,99	107,68	111,70	107,20	100,00	111,90	109,66
Poteter	97,30	83,10	86,60	86,72	94,72	99,16	106,36	100,00	109,49	110,51
Sum grønnsaker	96,80	96,22	91,28	96,60	104,12	103,16	102,05	100,00	110,55	106,91
Sum frukt	64,83	67,72	83,85	83,99	57,36	98,46	83,94	100,00	105,71	96,92
Sum hagebær	144,03	136,43	129,42	140,50	110,51	98,94	109,50	100,00	104,01	94,02
Sum blomster	129,97	118,68	117,28	117,38	115,91	109,03	110,61	100,00	98,21	97,46
Hagebruksprodukter	106,06	102,78	99,75	104,21	103,90	103,65	103,46	100,00	107,15	103,28
Sum planteprodukter	117,64	113,85	91,79	116,22	116,54	112,46	123,21	100,00	117,10	115,19
Sum kumelk	109,75	107,75	109,70	106,76	107,96	110,03	104,52	100,00	105,53	109,70
Sum geitmelk	114,40	112,27	113,35	111,23	110,97	106,50	103,26	100,00	101,43	102,12
Ku- og geitmelk	109,82	107,82	109,76	106,82	108,00	110,00	104,50	100,00	105,48	109,61
Sum storfe	90,00	94,03	98,13	95,65	94,08	96,88	101,58	100,00	95,05	91,97
Sum sau/lam	114,67	121,05	118,97	107,15	108,36	107,51	103,61	100,00	96,54	95,54
Sum gris	104,32	103,97	104,03	100,20	99,76	102,13	100,90	100,00	97,74	97,68
Sum fjørfeslakt	84,14	85,89	83,26	90,72	90,84	98,38	97,79	100,00	102,58	101,96
Kjøtt og fjørfeslakt	95,51	97,68	98,59	97,42	96,70	99,85	100,98	100,00	98,13	96,82
Egg	90,94	92,91	94,84	97,94	98,14	98,00	97,72	100,00	97,25	100,52
Sum birøkt	71,40	78,16	85,59	103,23	103,66	105,69	110,16	100,00	101,91	125,01
Sum husdyrprodukter	100,94	100,88	102,30	100,89	101,04	103,51	102,13	100,00	100,79	102,01
Sum plante- og husdyrprod.	105,68	104,62	99,56	105,49	105,69	106,28	108,47	100,00	105,60	105,90
Sum inntekter inkl. tilsk.	107,06	105,23	100,70	105,78	106,02	106,41	107,25	100,00	103,89	104,77
Sum handelsgjødsel	107,44	104,09	108,05	113,42	113,45	115,85	86,63	100,00	92,19	99,72
Kalk	65,32	66,29	73,66	81,03	90,06	101,81	106,44	100,00	96,87	96,87
Handelsgjødsel og kalk	102,55	99,85	104,50	109,01	110,24	113,12	87,92	100,00	92,55	98,98
Innkjøpt kraftfôr	100,14	100,99	103,28	103,10	102,34	103,51	100,76	100,00	100,70	101,81
Annet innkjøpt fôr	97,21	105,19	157,03	111,81	101,03	108,42	104,33	100,00	112,96	106,48
Sum innkjøpt fôr	100,06	101,31	106,35	103,59	102,25	103,78	100,96	100,00	101,41	102,07
Såfrø og planter	96,31	97,01	100,37	97,72	100,42	109,98	106,69	100,00	93,77	100,64
Sum energi og smøremidler	93,21	94,12	93,43	95,26	95,95	99,94	100,16	100,00	99,04	99,64
Sum andre kostn. v/pl.prod.	120,57	115,17	110,07	109,43	110,20	121,01	115,13	100,00	112,30	107,59
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	109,84	110,50	114,61	110,88	107,29	113,38	101,84	100,00	99,33	97,96
Andre kostnader	115,61	115,55	107,22	111,55	109,53	118,09	108,07	100,00	169,68	171,47
Sum vedlikehold	110,41	109,04	110,48	108,93	112,25	112,20	106,16	100,00	98,24	96,47
Sum ikke-varige prod.midler	103,59	103,76	104,45	104,64	104,60	108,26	102,03	100,00	114,19	115,50
Kapitalslit. Sum driftsb.	110,72	115,77	115,45	117,31	121,04	119,33	106,60	100,00	103,94	105,00
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	140,31	138,93	133,03	130,78	130,29	123,37	108,55	100,00	100,94	99,16
Kapitalslit	122,72	125,16	122,61	122,82	124,91	121,12	107,44	100,00	102,79	102,76
Sum kapitalkostnader	111,77	114,33	112,84	113,59	115,87	113,26	105,33	100,00	102,69	103,07
Sum kostnader	106,22	106,76	106,99	107,12	107,64	110,37	102,86	100,00	112,71	113,92

2.9 Forklaring til variasjon mellom år

Noen poster i Totalkalkylen viser variasjon fra år til år som i noen grad skyldes endrede utbetalingstidspunkt og regnskapsrutiner. Noen slike periodiseringsforhold er nærmere omtalt nedenfor.

2.9.1 Fondsendringer i prisutjevningsordningen for melk

I 2022 ble kapitalbeholdningen i prisutjevningsordningen redusert med 72 mill. kroner og i 2023 ble den økt med 125 mill. kroner. I 2024 økte beholdningen med 38 mill. kroner. Endringer i dette fondet påvirker ikke Totalkalkylen.

2.9.2 Samlede endringer i omsetningsavgiftsfondene

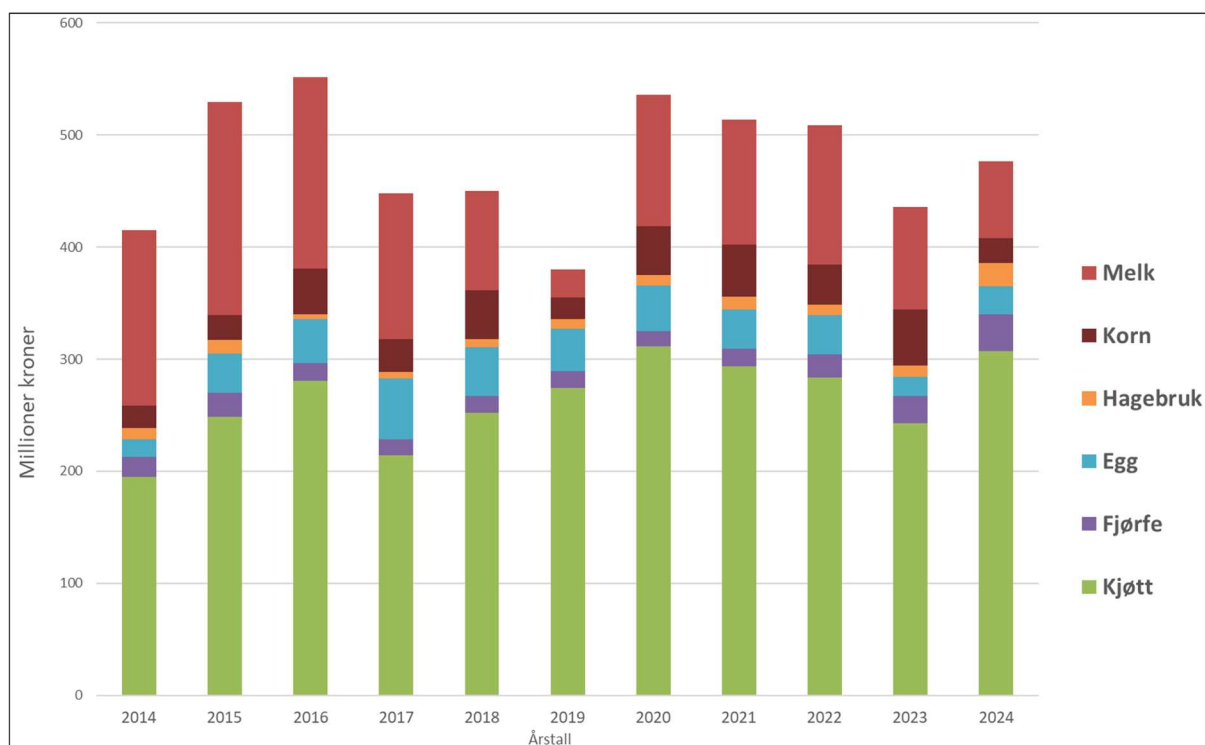
Tabell 2.14 viser en sammenstilling av data om kapitaloppbygging og -nedbygging i fondene for omsetningsavgift. I tillegg til mottatt omsetningsavgift i løpet av et år og utbetalte bevilgninger til omsetningstiltak samme år, vil renteinntekter og administrasjonskostnader også innvirke noe på fondenes størrelse. Netto renteinntekter er regnet som en rest i neste tabell.

Tabell 2.14. Omsetningsavgiftsfondene totalt, 1000-kroner

	Endring i året	Fondene per 31.12	Mottatt oms.avgift	Bevilgn. til omsetn.- tiltak	Herav oms. tiltak kjøtt	Renteinnt. – adm.kostnader
2011	54 901	412 850	510 781	446 564	213 490	-9 546
2012	-8 433	404 417	484 652	481 828	260 076	-11 457
2013	10 815	415 232	671 839	649 126	334 814	-12 081
2014	114 058	529 290	666 903	540 471	260 666	-12 590
2015	22 152	551 443	474 325	455 141	149 786	-14 579
2016	-103 619	447 823	451 129	539 314	241 549	-15 865
2017	2 423	450 246	584 879	563 992	272 854	-18 816
2018	-70 122	380 124	598 742	649 196	344 754	-20 104
2019	155 760	535 884	835 526	632 564	348 169	-47 641
2020	-22 295	513 589	874 821	551 849	264 611	-42 090
2021	-5 023	508 566	502 231	775 995	177 041	-35 290
2022	-72 481	436 085	449 085	498 169	209 089	-20 585
2023	40 436	476 521	744 394	692 337	374 611	-11 314
2024*	67 575	544 096	847 487	771 371	480 598	-6 571
2025**	61 205	605 301	796 986	724 148	401 056	-7 633

* Foreløpige tall. ** Budsjett.

I figur 2.3 nedenfor er utviklingen av fondene for omsetningsavgiften gjengitt.

Figur 2-2. Utviklingen i omsetningsavgiftsfondene, millioner kroner

Fondenes totale størrelse har variert sterkt i løpet av perioden. For siste 10-årsperiode var fondene lavest i 2018 og høyest i 2015. Omsetningsavgiftsfondene for kjøtt og melk er normalt de største. Ved utgangen av 2024 viser foreløpig regnskap at fondet for kjøtt var på 398 mill. kroner, mens fondet for melk var på 41 mill. kroner. Omsetningsavgiftsfondet for egg var på 20,9 mill. kroner, for korn på 28,6 mill. kroner, for fjørfekjøtt var det på 30,7 mill. kroner, og for hagebruk på 40 mill. kroner ved utgangen av 2024. Tallene for 2024 er foreløpige og 2025 er budsjett.

2.10 Prisstigning i budsjettåret

KPI i Norges Banks Pengepolitisk rapport 1/2025 på 3,0 prosent er lagt til grunn for budsjettåret 2025.

2.11 Rente på lånt kapital

2.11.1 Årets beregning

Nytt for årets beregning er at andelen jordbruksgjeld er beregnet etter ny metode. Nytt ved denne beregningsmetoden er at mva.-krav og andre kortsiktige krav knyttet til jordbruket blir inkludert i jordbrukets eiendeler, mens alle eiendeler inkludert finansielle eiendeler nå er med i nevneren. Jordbrukets andel blir etter dette noe lavere enn før.

Beregningene bygger på data for samlede gjeld og rentekostnader fra skattestatistikken, sist for året 2023. Gjelda var 71,1 milliarder kroner og rentene var 3,51 milliarder kroner dette året. Det gir en rente på 4,93 prosent. Dataene er basert på oppgaver fra jordbruksbedrifter som søker produksjonstillegg. Gjelden for 2024 og 2025 er stipulert ut ifra investeringsutviklingen mens renta er regnet fram med rentestatistikk og renteanslag fra SSB. Det er brukt den absolutte differansen mellom andre lån i 2022 og SSBs lånerente og framregnet andre lån med den absolutte økningen i rentestatistikken hos SSB.

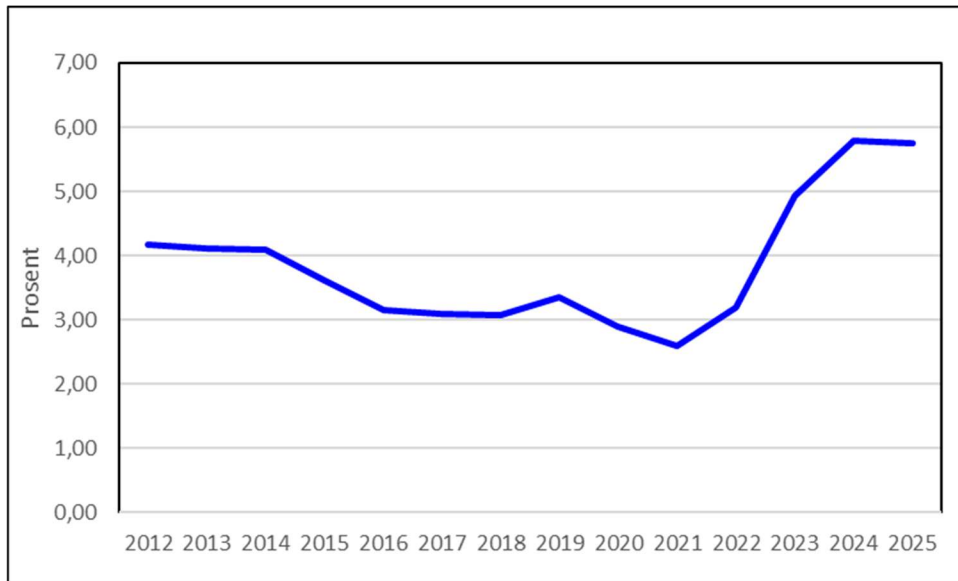
Tabell 2.15 viser rentekostnadene for årene 2022 – 2025 og at denne har endret seg til dels betydelig disse årene.

Tabell 2.15. Nominelle rentekostnader på lånt kapital. Mill. kroner og prosent

	2022	2023	2024*	2025**
Jordbr.gjeld pr. 31.12	69 090	73 180	74 274	75 165
Jordbr.gjeld pr. 30.06	69 367	71 135	73 727	74 720
Rentekostnader	2 212	3 506	4 273	4 295
Renteprosent	3,19 %	4,93 %	5,79 %	5,75 %

Samlet jordbruksgjeld var i 2024 på 73,7 milliarder kroner. Ett prosentpoengs endring i jordbrukets rente vil derved ha endret kostnaden med 737 millioner kroner.

Figur 2.4 viser renteutviklingen de siste årene.

Figur 2-3. Renteutviklingen i registrert regnskap. Prosent

2.12 Totalkalkylen og skatt

Tabell 2.16. Virkningen av jordbruksfradraget i registrerte regnskaper

Jordbruket samlet	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025**
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr	2 881	3 123	3 161	4 197	3 958	4 297	4 327
Spart skatt, mill. kr	634	687	695	923	871	945	952
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 056	1 145	1 155	1 531	1 444	1 568	1 579
Antall årsverk	42 300	42 700	42 600	41 950	41 700	41 700	42 500
Inntektseffekt per årsverk, kr	25 000	26 800	27 100	36 500	34 600	37 600	37 100
Utnyttelsesgrad	44 %	42 %	44 %	57 %	55 %	60 %	59 %
Vederlag til arbeid og kapital - registrert (A)	11 284	12 685	12 794	15 795	14 968	21 255	23 199
Endring i vederlag, prosent fra 2023						42,00 %	54,99 %
Antall jordbruksbedrifter	39 090	38 713	38 079	37 921	37 155	36 691	36 255
Endring i antall jordbruksbedrifter, prosent fra 2023						-1,25 %	-2,42 %
Vederlag til arbeid og kapital - per jordbruksbedrift	288 667	327 668	335 986	416 524	402 853	579 297	639 884
Endring i vederlag per jordbruksbedrift, prosent fra 2023						43,80 %	58,84 %

2.12.1 Forklaring av beregningene

Totalkalkylen er et sektorregnskap hvor resultatet er målt før skatt.

Fra og med skatteåret 2000 ble det innført et jordbruksfradrag i alminnelig inntekt for skatteyttere med positiv næringsinntekt fra jordbruket. Gjennomsnittlig marginalsatt

(skattesatsen for siste tjente krone) for skatteyttere med jordbruksfradrag går for de enkelte år fram av tabell 2.17.

Tabell 2.17. Gjennomsnittlig marginalsatt for skatteyttere med jordbruksfradrag

År	Marginalsatt
2000 – 2005	37
2006 – 2010	36
2011	36,3
2012 – 2013	39,3
2014 – 2015	38,7
2016	40,6
2017	40,3
2018	40,2
2019 – 2020	40,0
2021	39,8
2022 – 2025	39,7

Fra 2008 økte det generelle jordbruksfradraget fra 45 000 kr til 54 200 kr, mens det maksimale fradraget er uendret. Det var nødvendig med en jordbruksinntekt på 328 575 kr for å få maksimalt fradrag. Til og med 2011 gjelder samme grenseverdier som for 2008.

Fra 2012 økte det generelle jordbruksfradraget til 63 500 kroner og den øvre grensen for fradraget økte fra 142 000 kroner til 166 400 kroner. Økningen hadde sammenheng med økningen i trygdeavgiften fra 7,8 prosent til 11 prosent. Prosentsatsen i fradraget økte fra 32 prosent til 38 prosent. Det er nødvendig med en jordbruksinntekt på 334 289 kroner for å få maksimalt fradrag fra og med 2012.

Fra 2020 økte det generelle jordbruksfradraget til 90 000 kroner og den øvre grensen for fradraget økte fra 166 400 kroner til 190 400 kroner.

Fra 2022 økte det generelle jordbruksfradraget til 93 000 kroner og den øvre grensen for fradraget økte fra 190 400 kroner til 195 000 kroner.

I tabellen ovenfor er det korrigert for at færre jordbruksbedrifter vil nyte godt av jordbruksfradraget i 2024 (og 2025) som følge av den årlige nedgangen i antall jordbruksbedrifter. Det er også korrigert for at inntekten per jordbruksbedrift i gjennomsnitt er beregnet å øke fra 2023 til 2024 og øke videre til 2025. Skattemeldingsdataene for 2023 viste at om lag 27 prosent av jordbruksbedriftene hadde over 361 421 kroner i jordbruksinntekt, og om fradragintervallene var uendret ville de ikke oppnå økt jordbruksfradrag ved en inntektsøkning til 2024 og 2025. I 2023 hadde 35 prosent av dem som ellers kunne oppnådd jordbruksfradrag, ikke fradrag fordi jordbruksdriften gikk med underskudd eller ikke ville ha nytte av jordbruksfradraget fordi de hadde nok andre fradrag. Totalt hadde om lag 38 prosent av jordbruksbedriftene en jordbruksinntekt mellom 1 og 361 421 kroner, og de fleste av disse vil oppnå en effekt på 38 prosent. Om lag 24 prosent av en inntektsøkning per jordbruksbedrift vil gi grunnlag for økt fradrag i 2023.

Fra 2025 øker det generelle jordbruksfradraget til 95 800 kroner og den øvre grensen for fradraget øker til 200 850 kroner. Det er da behov for en netto jordbruksinntekt over 372 247 kroner for å få maksimalt fradrag.

2.13 Budsjettering av tilskudd

I Totalkalkylen brukes statsbudsjettet ved budsjettering av direkte tilskudd (overførbare tilskudd). For pristilskuddene benyttes Landbruksdirektoratets forbruksprognoser for utbetalinger.

3 Registrerte tall for perioden 2022 – 2025

Tabell 3.1 Sammenligning av årene 2022-2025. Totalkalkylen, reg. regnskap. Mill. kroner 1)

	2022	2023	Endring 2022-2023	2024	Endring 2023-2024	2025	Endring 2024-2025
Korn, erter og oljefrø	6 138	3 447	-2 691	5 036	1 589	5 105	69
Poteter	1 195	1 304	109	1 532	228	1 593	61
Hagebruksprodukter	6 584	6 836	252	7 464	628	7 449	-15
Andre planteprodukter	546	577	31	575	-2	597	22
Sum planteprodukter	14 463	12 164	-2 299	14 607	2 443	14 744	137
Melk	9 729	9 918	189	11 860	1 942	12 685	825
Kjøtt	15 755	16 931	1 176	16 366	-565	16 490	124
Egg	1 404	1 561	157	1 685	124	1 836	151
Ull	100	101	1	107	6	109	2
Andre husdyrproduksjoner	317	316	-1	322	6	403	81
Sum husdyrprodukter	27 305	28 827	1 522	30 340	1 513	31 523	1 183
Sum plante- og husdyrprodukter	41 768	40 991	-777	44 947	3 956	46 267	1 320
Kjøreinntekter m.v.	605	604	-1	619	15	642	23
Arbeidsinntekter ved invest.	235	195	-40	202	7	225	23
Sum andre inntekter	840	799	-41	821	22	867	46
Endringer i buskapsverdien	-97	-524	-427	-282	242	14	296
Medlemsbonus	285	145	-140	191	46	172	-19
Sum produksjonsinntekter (A)	42 796	41 411	-1 385	45 677	4 266	47 320	1 643
Direkte tilskudd	14 681	17 888	3 207	19 617	1 729	21 461	1 844
Sum inntekter inklusive tilskudd	57 477	59 299	1 822	65 294	5 995	68 781	3 487
Handelsgjødsel og kalk	2 500	3 714	1 214	2 572	-1 142	2 784	212
Innkjøpt kraftfôr	9 342	9 963	621	9 778	-185	10 245	467
Annet innkjøpt fôr	559	601	42	693	92	685	-8
Såfrø og planter	1 337	1 442	105	1 514	72	1 513	-1
Energi og smøremidler	4 523	4 375	-148	4 459	84	4 359	-100
Andre kostnader	6 626	6 835	209	7 001	166	7 394	393
Vedlikehold	4 842	4 927	85	5 068	141	5 196	128
Ikke-varige prod.midler (kostnader)	29 729	31 857	2 128	31 085	-772	32 176	1 091
Leasing av maskiner	1 130	1 324	194	1 451	127	1 547	96
Kapitalslit	5 901	5 991	90	6 087	96	6 237	150
Sum kapitalkostnader	7 031	7 315	284	7 538	223	7 784	246
Sum kostnader (B)	36 760	39 172	2 412	38 623	-549	39 960	1 337
Vederlag til arbeid og kapital (A-B)	20 717	20 127	-590	26 671	6 544	28 821	2 150
Rente lånt kapital (C)	2 213	3 509	1 296	4 271	762	4 298	27
Vederlag til arbeid og egenkapital (A-B-C)	18 504	16 618	-1 886	22 400	5 782	24 523	2 123

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteliggingen

3.1 Utviklingen fra år til år ifølge beregningene i 2025

Kommentarene og forklaringene nedenfor er knyttet til de registrerte regnskapene. Kun endringer med beløp over 100 mill. kr. er omtalt.

3.1.1 Forklaring til de største endringene fra 2023 til 2024

Korn, erter og oljefrø

- Økning på 1 589 mill. kr.
- Dette skyldes 40 prosent høyere avlinger enn i 2023.
- Størst økning på bygg som har en verdiøkning på 864 mill. kr med en volumvekst på ca. 45 prosent.
- Havre har verdiøkning på 404 mill. kr med en produksjonsøkning på vel 50 prosent.

Poteter

- Økning på 228 mill. kr
- Dette skyldes en volumøkning på 9 prosent og en prisøkning på 7,7 prosent.
- Gruppene med størst verdivekst er:
 - Matpoteter verdivekst på 84 mill. kr med volumvekst på ca. 12 prosent
 - Poteter til pommes frites verdivekst på 77 mill. kr med volumvekst på ca. 18 prosent og prisvekst på ca. 17 prosent

Hagebruksprodukter

- Økning på 628 mill. kr.
- Grønnsaker økte 16 prosent i volum, mens prisene ble redusert med 4,3 prosent.
 - Størst volumvekst på blomkål ca. 34 prosent, løk 28 prosent og gulrot ca. 25 prosent.
- Frukt økte 4,5 prosent i volum, mens prisene ble redusert med 3 prosent.
- Hagebær økte 5 prosent i volum, mens prisene var 0,2 prosent lavere.
- Blomstervolumet ble redusert med 1 prosent, mens prisene økte 4,5 prosent.

Melk

- Økning på 1 942 mill. kr
- Økt melkeleveranse med 5,5 prosent
- Økt pris med 9,5 prosent
- Økt distriktstilskudd 506 mill. kr

Kjøtt

- Nedgang på 565 mill. kr
- Prisnedgang på 2,7 prosent for kjøtt samlet.
- Størst verdireduksjon på storfe 488 mill. kr (-8,5 prosent) med volumnedgang på 5,0 prosent og prisreduksjon på 3,8 prosent
- Svin verdireduksjon på 250 mill. kr (-5,2 prosent) med volumnedgang på 2,3 prosent og prisnedgang på 3,0 prosent

- Fjørfe har en verdiøkning på 174 mill.kr med volumvekst og prisvekst på hhv. 2,8 prosent og 2,4 prosent

Egg

- Økning 124 mill. kr
- Volumreduksjon på 2,3 prosent
- Prisøkning på 11,2 prosent

Endring i buskapsverdien

- Reduksjonen i budskapsverdiene er 242 mill. kr lavere enn i fjor. Her måles endring i endringene
- Verdireduksjonen per dyreslag:
 - Storfe -272 mill. kr
 - Svin -6 mill. kr
 - Fjørfe -2 mill. kr

Direkte tilskudd

- Økning på 1 729 mill. kr
- De største endringene er:
 - Direktetilskudd øker med 1 932 mill. kr
 - Fondsutbetalinger øker med 453 mill. kr
 - Erstatninger reduseres imidlertid med 901 mill. kr.

Handelsgjødsel og kalk

- Nedgang på 1 142 mill. kr
- Dette skyldes nedgang i prisene på 29 prosent og en nedgang i forbruket 5 prosent.
- Størst reduksjon på NPK-gjødsel på 636 mill. kr hvor årsaken i hovedsak prisreduksjon på 29 prosent
- Forbruksnedgang kan skyldes en ny «normal» og økt bevissthet om gjødselforbruk pga. høyere priser tidligere.

Innkjøpt kraftfôr

- Nedgang på 185 mill. kr
- Hovedsakelig skyldes nedgangen en prisreduksjon på 2,6 prosent.

Andre kostnader

- Økning på 166 mill. kr
- Den største økningen utgjør plastfolie på 120 mill. kr, der volumveksten var på 20 prosent, mens prisen gikk ned med 3,6%
- Andre kostnader tilknyttet husdyrproduksjon har en vekst på 118 mill. kr hvorav økning i frakt av kraftfôr (50 mill. kr.) og veterinær og medisin til dyr (32 mill. kr) er de største enkeltpostene
- En post som trekker ned, er Skadeforsikring på bygninger som er ned med 224 mill. kr

Vedlikehold

- Økning på 141 mill. kr

- Det er vedlikehold av maskiner på 88 mill. kr som øker mest, hovedsaklig på grunn av en økning i prisene på 6,3 prosent
- Vedlikehold av bygninger øker også med 59 mill. kr, også her er det en prisøkning på 3,8% som er hovedårsaken.

Leasing av maskiner

- Økning på 127 mill. kr
- Økning i kapitalslit på 83 mill. kr
- Økning i renteutgifter på 44 mill. kr

Rente på lånt kapital

- Økning på 762 mill. kr
- Høyere rente enn året før, opp fra 4,93 til 5,79 prosent, forklarer det meste av økningen.

3.1.2 Forklaring til de største endringene fra 2024 til 2025

Melk

- Økning på 825 mill. kr
- Økt melkeleveranse (4,0 prosent),
- Økt pris (0,1 prosent)
- Økt distriktstilskudd (399 mill. kr)

Kjøtt

- Budsjettert en verdiøkning på 124 mill. kr (0,8 prosent)
- Økningen er i hovedsak lagt på gris 130 mill. kr og kvalitetstilskudd storfe 67 mill. kr. mens storfe trekker ned med 152 mill. kr fordi slaktevolumet er budsjettert ned med 3,2 prosent.
- Prisøkning på 1,9 prosent for alt kjøtt.
- Volumreduksjon på storfe 3,2 prosent og volumøkning på gris på 2,8 prosent

Egg

- Økning 151 mill. kr
- Volumøkning på 3,0 prosent
- Prisøkning på 5,3 prosent

Endring i buskapsverdien

- Økning på 295 mill. kr. Her måles endring i endringene
- Verdireduksjonen per dyreslag:
 - Storfe øker med 311 mill. kr
 - Svin reduseres med 8 mill. kr
 - Fjørfe ingen endring.

Direkte tilskudd

- Økning på 1 844 mill. kr.
- De største endringene er:
 - Areal- og kulturlandskapstilskudd øker med 508 mill. kr
 - Beitetilskudd øker med 449 mill. kr
 - Produksjonstilskudd husdyr øker med 249 mill. kr
 - Driftstilskudd i melkeproduksjonen øker med 134 mill. kr.
 - Regionalt miljøprogram øker med 109 mill. kr
 - Fondsutbetalinger øker med 83 mill. kr

Handelsgjødsel og kalk

- Økning på 212 mill. kr
- Dette skyldes i hovedsak en volumvekst på 8 prosent på handelsgjødsel og prisvekst på 1,3 prosent.

Innkjøpt kraftfôr

- Økning på 467 mill. kr
- Prisøkning 3,6 prosent
- Volumvekst 1,1 prosent

Energi og smøremidler

- Reduksjon på 100 mill. kr
- Postene som trekker ned, er:
 - Elektrisitet veksthus -106 mill. kr (prisreduksjon på 23 prosent)
 - Elektrisitet jordbruk – 79 mill. kr (prisreduksjon 5,3 prosent)
- Poster som trekker opp:
 - Diesel 45 mill. kr (prisvekst 2,2 prosent)
 - Gass 17 mill. kr

Andre kostnader

- Økning på 392 mill. kr
- Største økningen på skadeforsikring bygninger på 219 mill. kr og skadeforsikring maskiner 55 mill. kr.
- Plastfolie går ned med 59 mill. kr på grunn av volumreduksjon på 10 prosent etter 20 prosent volumøkning året før.

Vedlikehold

- Økning på 128 mill. kr
- Omtrent like stor økning i vedlikehold av bygninger (63 mill. kr) og vedlikehold av maskiner og redskaper (61 mill. kr) begge økningene er forårsaket av prisøkninger på hhv. 3,8 prosent og 5,2 prosent.

Kapitalslit

- Økning på 150 mill. kr hvorav:
 - Maskiner, biler, grøfter og hydroteknisk anlegg 22,5 mill. kr
 - Driftsbygninger 127,5 mill. kr

4 Sammenligning med fjorårets beregninger

Tabell 4.1. Sammenligning mellom resultater som er beregnet for 2023 og 2024. Registrerte regnskaper. Mill. Kroner¹

	Året 2023			Året 2024		
	Utført 2024	Utført 2025	Differanse	Utført 2024	Utført 2025	Differanse
Korn, erter og oljefrø	3 662	3 447	-215	5 381	5 036	-345
Poteter	1 212	1 304	92	1 345	1 532	187
Hagebruksprodukter	6 714	6 836	122	7 060	7 464	404
Andre planteproduksjoner	577	577	0	619	575	-44
Sum planteprod.	12 165	12 164	-1	14 404	14 607	203
Melk	9 918	9 918	0	11 035	11 860	825
Kjøtt	16 904	16 931	27	16 117	16 366	249
Egg	1 534	1 561	27	1 618	1 685	67
Ull	101	101	0	98	107	9
Andre husdyrproduksjoner	312	316	4	357	322	-35
Sum husdyrprod.	28 770	28 827	57	29 226	30 340	1 114
Sum pl.- og husdyrpr.	40 935	40 991	56	43 630	44 947	1 317
Kjøreinntekter m.v.	676	604	-72	688	619	-69
Arbeidsinntekter ved invest.	232	195	-37	212	202	-10
Sum andre inntekter	907	799	-108	900	821	-79
Endringer i buskapsverdien	-429	-524	-95	-218	-282	-64
Medlemsbonus	211	145	-66	284	191	-93
Sum produksjonsinntekter	41 625	41 411	-214	44 596	45 677	1 081
Direkte tilskudd	17 955	17 888	-67	19 717	19 617	-100
Sum inntekter (A)	59 580	59 299	-281	64 313	65 294	981
Handelsgjødsel og kalk	3 687	3 714	27	2 403	2 572	169
Innkjøpt kraftfôr	9 963	9 963	0	9 965	9 778	-187
Annet innkjøpt fôr	631	601	-30	618	693	75
Såfrø og planter	1 440	1 442	2	1 455	1 514	59
Energi og smøremidler	4 460	4 375	-85	4 712	4 459	-253
Andre kostnader	6 822	6 835	13	7 323	7 001	-322
Vedlikehold	5 061	4 927	-134	5 224	5 068	-156
Sum ikke-varige prod.midler	32 064	31 857	-207	31 700	31 085	-615
Leasing av maskiner	1 317	1 324	7	1 456	1 451	-5
Kapitalslit	6 047	5 991	-56	6 162	6 087	-75
Sum kapitalkostnader	7 364	7 315	-49	7 618	7 538	-80
Sum kostnader (B)	39 428	39 172	-256	39 318	38 623	-695
Vederlag til arbeid og kapital (A-B)	20 152	20 127	-25	24 994	26 671	1 677
Rente lånt kapital	4 172	3 509	-663	5 102	4 271	-831
Vederlag til arb. og egenkap. (A-B-C)	15 979	16 618	639	19 892	22 400	2 508

¹ Utført 2024 vil si etter jordbruksavtale i 2024

4.1 Året 2023

Nedenfor er det foretatt en nærmere sammenligning av fjorårets foreløpige regnskap for 2023 og årets reviderte regnskapstall for det samme året. Se også Tabell 4.1. Sammenligning mellom resultater som er beregnet for 2023 og 2024. Registrerte regnskaper. Mill. Kroner¹Formålet er stikkordsmessig å kommentere årsakene til forskjeller for 2023 fra fjorårets til årets beregning. Normalt vil en finne mindre forskjell mellom regnskapsår. Kun beløp over 100 mill. kr. omtales.

Vederlaget til arbeid og egenkapital er 639 mill. kr. høyere enn beregnet i 2024 i foreløpig regnskap. Lavere produksjonsinntekter oppveies av et større avvik på kostnadssiden, og det er særlig kostnader til vedlikehold og rente på lånt kapital som er lavere i revidert regnskap enn i foreløpig regnskap.

Korn, erter og oljefrø

En reduksjon på 215 mill.kr fra foreløpig regnskap til revidert regnskap. Avviket er størst på bygg, hvete og havre med hhv -102, -54 og -39 mill. kr.

Hagebruksprodukter

En økning på 122 mill. kroner, i hovedsak på grønnsaker som drar opp pga. høyere kvantum og pris. Særlig blomkål og gulrot ble høyere.

Vedlikehold

Redusert med 134 mill.kr, på grunn av redusert vedlikehold både av maskiner og redskaper, og bygninger.

Rente lånt kapital

Redusert med 663 mill.kr. på grunn av nedjustering av lånevolumet med 8,1 mrd. kroner og 0,33 prosentpoeng lavere rentesats.

4.2 Året 2024

I dette avsnittet er det foretatt en sammenligning av fjorårets budsjetterte tall for 2024 og årets foreløpige regnskapstall for det samme året, se tabell 4.1. Normalt vil en finne relativt store avvik når en sammenlikner budsjettet for et år med regnskapet for det samme. For planteproduksjonene budsjetteres det for eksempel med normalårsavlinger mens en i regnskapsåret benytter de faktiske avlingene. Av tabellen ser en at samlet vederlag til arbeid og egenkapital er 2 508 millioner kroner høyere enn i fjorårets beregning.

Korn, erter og oljefrø

En nedgang på 345 mill. kroner skyldes i hovedsak lavere produksjonsinntekter på hvete og rug, og høyere kostnader til tørking.

Poteter

En økning på 187 mill. kr. Dette skyldes både høyere volum og snittpris.

Hagebruksprodukter

En økning på 404 mill.kr. Litt høyere volum og lavere pris på bær og frukt, men verdien drar opp. Grønnsaker drar opp, med både høyere pris og volum for både frilands- og veksthusgrønnsaker.

Melk

Inntektene er beregnet 825 mill. kroner høyere. Dette skyldes høyere priser og volum.

Kjøtt

Inntektene er beregnet til å være 249 mill.kr. høyere. Dette skyldes noe høyere priser og volum.

Handelsgjødsel og kalk

Kostnadene ble 169 mill. kroner høyere enn budsjettet i fjor. Dette skyldes høyere volum og en noe høyere gjennomsnittspris. Kalium-gjødsel, NP-gjødsel og NPK-gjødselslagene med høyt N-innhold som har hatt et større volum i revidert regnskap enn budsjettet.

Innkjøpt kraftfôr

Kostnadene redusert med 187 mill.kr. Kraftfôr til drøvtyggere hadde lavere pris, men høyere volum enn budsjettet, tilsvarende + 35 mill.kr. Kraftfôr til svin ble derimot 70 mill. kr. rimeligere enn budsjettet på grunn av lavere gjennomsnittspris og tilnærmet likt volum. For fjørfe ble både volum og pris lavere enn budsjettet, tilsvarende - 151 mill.kr.

Energi og smøremidler

Kostnadene ble 253 mill. kroner lavere enn budsjettet i fjor. Dette skyldes litt lavere pris og kvantum på alle hovedposter, med unntak av smøremidler.

Andre kostnader

Posten er 322 mill. kr. lavere enn budsjettet. Dette skyldes bla. lavere kostnader til plantevernmidler, ensileringsmidler, medisin til dyr, skadeforsikring og frakt til korn.

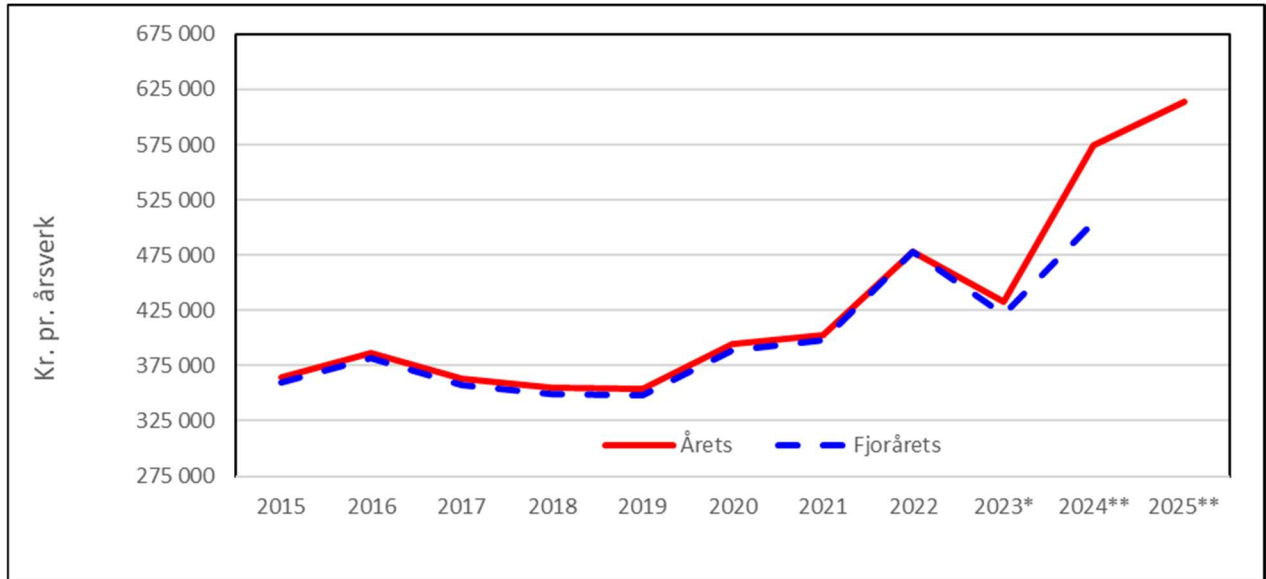
Vedlikehold

Vedlikeholdet er 156 mill.kr. lavere, i hovedsak er det lavere vedlikehold av bygninger.

Rente lånt kapital

Posten er 831 mill. kr. lavere enn budsjettet. Lånevolumet er nedjustert 7,4 mrd. kroner. Renta er 0,48 prosentpoeng lavere.

Figur 4-1. viser vederlaget til arbeid og egenkapital inkl. jordbruksfradrag pr. årsverk etter årets og fjorårets beregning.

Figur 4-1. Utvikling i vederlag til arbeid og egenkapital inkl. jordbruksfradrag pr. årsverk, årets og fjorårets beregning. Registrert regnskap.

5 Registrerte regnskaper- oversikt

I kapittel 5 følger et sett av tabeller som gjelder registrerte regnskaper

- Vedleggstabeller for 2023, 2024 og 2025 (tabell 5.1 – 5.30)
- Sammendragstabell for årene fra 2019 til 2025 i mill. kroner (tabell 5.31)
- Tabeller som viser vederlag til arbeid og kapital og egenkapital, totalt og per årsverk (tabell 5.32 og tabell 5.33)

5.1 Tabeller som gjelder registrerte regnskaper

Tabell 5.1. Korn, erter og oljefrø. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	56 400	473,09	266 823	71 700	491,79	352 613	131 817	490,79	646 945
Hvete. Salg, førkornkvalitet	122 100	397,36	485 177	158 300	414,28	655 805	110 943	413,28	458 505
Hvete. Salg, såkornkvalitet	9 170	527,07	48 332	13 068	555,07	72 537	12 668	554,57	70 253
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	187 670	426,46	800 332	243 068	444,71	1 080 955	255 428	460,29	1 175 703
Rug. Salg, matkornkvalitet	3 700	420,31	15 551	9 300	418,22	38 894	9 308	417,22	38 835
Rug og rughvete førkorn.Salg	26 914	322,27	86 736	14 100	305,30	43 047	17 238	304,30	52 455
Rug og rughvete såkorn. Salg	270	414,07	1 118	0	415,07	0	149	415,07	618
Rug/rughvete. Salg/hjemmefb.	30 884	334,82	103 405	23 400	350,18	81 941	26 695	344,29	91 908
Bygg. Salg	445 100	386,70	1 721 202	643 800	393,99	2 536 508	622 453	392,99	2 446 178
Bygg. Salg, såkornkvalitet	23 162	452,07	104 708	33 179	464,07	153 974	33 727	464,67	156 719
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	468 262	389,93	1 825 910	676 979	397,42	2 690 482	656 180	396,67	2 602 897
Havre. Salg	190 100	374,40	711 734	287 400	380,57	1 093 758	283 918	379,57	1 077 668
Havre. Salg, såkornkvalitet	11 244	461,07	51 843	15 744	470,07	74 008	16 260	494,77	80 450
Havre. Salg og hjemmeforbruk	201 344	379,24	763 577	303 144	385,22	1 167 766	300 178	385,81	1 158 118
Erter til modning. Salg	7 300	685,10	50 012	8 700	692,74	60 268	8 700	691,74	60 181
Erter til modning. Såvare	258	738,82	1 906	0	749,96	0	0	768,46	0
Sum erter til modning	7 558	686,93	51 918	8 700	692,74	60 268	8 700	691,74	60 181
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	895 718	395,79	3 545 142	1 255 291	404,80	5 081 412	1 247 181	408,02	5 088 807
Korreksjon for vann/kvalitet			-164 812			-150 238			-73 765
Oljefrø og åkerbønner	12 251	530,45	64 985	19 000	542,89	103 149	16 140	541,89	87 461
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	907 969	379,45	3 445 315	1 274 291	395,07	5 034 323	1 263 321	403,90	5 102 503
Lokale tillegg			2 000			2 000			2 000
Korn, erter og oljefrø	907 969	379,67	3 447 315	1 274 291	395,23	5 036 323	1 263 321	404,05	5 104 503

Tabell 5.2. Poteter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	66 639	865,00	576 427	74 570	886,00	660 690	73 076	853,00	623 338
Salg. Poteter til potetmel	25 652	155,00	39 761	31 796	123,00	39 109	38 071	152,00	57 868
Salg. Poteter til sprit	13 370	0,00	0	11 560	0,00	0	15 450	0,00	0
Salg. Poteter til mos/flakes	9 823	291,00	28 585	10 496	367,00	38 520	10 034	398,00	39 935
Salg. Poteter til pommes fr.	57 214	351,00	200 821	67 735	410,00	277 714	71 152	450,00	320 184
Salg. Poteter til chips	58 675	398,00	233 527	57 172	431,00	246 411	57 365	459,00	263 305
Salg. Vakuump. pot. mm.	35 403	340,00	120 370	38 690	370,00	143 153	40 008	399,00	159 632
Hjemmeforbruk. Matpoteter	94	833,00	783	88	852,00	750	102	817,00	833
Salg settepoteter	11 878	815,00	96 806	12 094	889,00	107 516	12 094	959,00	115 981
Sum poteter (uten tilskudd)	278 748	465,32	1 297 080	304 201	497,65	1 513 863	317 352	498,21	1 581 076
Distr.tilsk. for Nord-Norge			6 961			18 544			12 148
Poteter	278 748	467,82	1 304 041	304 201	503,75	1 532 407	317 352	502,04	1 593 224

Tabell 5.3. Hagebruksprodukter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	8 041	17,08	137 340	10 764	18,00	193 752	9 602	17,90	171 876
Sommerkål	1 880	9,30	17 484	2 026	9,28	18 801	1 949	10,26	19 997
Vinterkål	12 150	9,30	112 995	15 620	9,28	144 954	14 875	10,26	152 618
Sum hodekål	14 030	9,30	130 479	17 646	9,28	163 755	16 824	10,26	172 615
Gulrot	44 301	11,99	531 169	55 469	11,52	639 003	51 939	12,06	626 384
Purre	3 205	21,18	67 882	3 544	21,82	77 330	3 149	21,63	68 113
Løk	18 449	10,12	186 704	23 683	9,54	225 936	21 895	9,55	209 097
Salatagurk (slangeagurk)	17 763	29,52	524 364	18 153	30,32	550 399	17 935	30,30	543 431
Tomater	15 083	39,39	594 119	15 695	39,02	612 419	13 405	38,44	515 288
Sum hovedkulturene.Grønnsak.	120 872	17,97	2 172 057	144 954	16,99	2 462 594	134 749	17,12	2 306 804
Rosenkål	1 144	36,24	41 459	1 389	36,80	51 115	1 261	38,20	48 170
Kinakål	2 253	18,93	42 649	2 251	19,65	44 232	2 731	20,24	55 275
Rødkål	2 042	6,14	12 538	2 312	6,19	14 311	2 091	6,71	14 031
Brokkoli	2 577	30,65	78 985	2 663	32,94	87 719	3 306	33,93	112 173
Hageerter	2 850	3,79	10 802	2 941	3,91	11 499	2 941	4,03	11 852
Knollselleri	4 261	18,59	79 212	4 527	20,09	90 947	4 026	20,17	81 204
Stilkselleri	907	24,78	22 475	869	21,97	19 092	1 112	22,91	25 476
Agurker, friland	2 038	9,23	18 811	1 785	9,52	16 993	2 028	9,81	19 895
Rødbeter	3 115	10,79	33 611	5 362	8,19	43 915	3 996	9,92	39 640
Persillerot	294	54,31	15 967	250	55,69	13 923	250	57,36	14 340
Reddiker	46	61,08	2 810	41	65,50	2 686	120	67,46	8 095
Kruspersille	26	142,62	3 708	30	144,28	4 328	30	148,61	4 458
Kålrot til mat	8 834	11,33	100 089	10 157	12,68	128 791	12 813	13,39	171 566
Sum andre grønns.(u/salat)	30 387	15,24	463 116	34 577	15,32	529 551	36 705	16,51	606 175
Salat veksthus	5 049	103,49	522 521	5 036	97,53	491 161	5 036	100,46	505 917
Issalat/Isbergsalat	6 996	19,01	132 994	7 218	20,00	144 360	7 486	20,60	154 212
Annen salat friland	9 627	29,99	288 714	10 633	31,30	332 813	10 230	32,14	328 792
Andre veksthusgrønnsaker	71	73,09	5 189	80	75,31	6 025	80	77,57	6 206
Urter i veksthus	1 870	72,03	134 696	1 817	71,99	130 806	1 817	74,35	135 094
Kjøkkenhager/uspes.vekster	15 697	3 074,00	482 526	17 467	3 334,00	582 350	17 260	3 370,00	581 662
Sum andre grønnsaker, m.v.	69 697	29,12	2 029 756	76 828	28,86	2 217 066	78 614	29,49	2 318 058
Sum grønnsaker	190 569	22,05	4 201 813	221 782	21,10	4 679 660	213 363	21,68	4 624 862

Tabell 5.4. (forts.) Hagebruksprodukter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Epler	21 564	13,24	285 507	22 398	12,17	272 584	20 327	13,24	269 129
Pærer	689	22,58	15 558	687	23,23	15 959	614	23,93	14 693
Plommer	1 879	35,00	65 765	2 011	36,55	73 502	1 922	37,65	72 363
Surkirsebær	110	49,32	5 425	225	50,23	11 302	179	51,74	9 261
Søtkirsebær (moreller)	851	83,67	71 203	896	84,93	76 097	839	87,44	73 362
Sum frukt	25 093	17,67	443 458	26 217	17,14	449 444	23 881	18,37	438 808
Jordbær	6 197	75,08	465 271	6 892	72,76	501 462	6 038	74,89	452 186
Bringebær	1 973	99,10	195 524	1 745	110,01	191 967	1 676	114,28	191 533
Solbær	409	17,61	7 202	387	17,56	6 796	525	16,70	8 768
Andre bær	188	16,32	3 068	188	15,79	2 969	163	16,26	2 650
Bær i veksthus	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306	87	27,30	2 375
Sum hagebær	8 854	76,05	673 371	9 299	75,87	705 500	8 489	77,45	657 512
Snittblomster (A)	69 938	3,25	227 299	69 000	3,44	237 360	69 000	3,62	249 780
Blomstrende potteplanter (A)	20 130	20,32	409 042	19 275	21,02	405 161	19 275	22,12	426 363
Dekorasjonsplanter (A)	1 214	24,83	30 144	1 266	25,41	32 169	1 266	26,75	33 866
Utplantingsplanter (A)	35 692	10,48	374 052	36 198	11,11	402 160	36 198	11,69	423 155
Sum blomster, store gartneri (A)	126 974	8,19	1 040 537	125 739	8,56	1 076 850	125 739	9,01	1 133 164
Blomsterprod. i små gartneri (A)	1 270	8,19	10 401	1 257	8,56	10 760	1 257	9,01	11 326
Sum blomster i gartnerier			1 050 938			1 087 610			1 144 490
Planteskoler (A)	24 333	8,19	199 287	23 283	8,56	199 302	22 132	9,01	199 409
Sum blomster (A)	152 577	8,19	1 250 225	150 279	8,56	1 286 912	149 128	9,01	1 343 899
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			267 582			342 345			384 068
Hagebruksprodukter			6 836 449			7 463 861			7 449 149

Tabell 5.5. Andre planteprodukter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Høy. Innenlandsk salg	107 636	451,60	486 084	108 796	431,60	469 564	110 618	431,60	477 427
Rundballer. Salg	53 818	64,30	34 605	54 398	61,40	33 400	55 309	61,40	33 960
Sum innenl. salg av stråfôr	161 454	322,50	520 689	163 194	308,20	502 964	165 927	308,20	511 387
Høy. Eksport	94	1 431,60	1 346	102	1 577,00	1 609	88	1 500,00	1 320
Halm. Eksport	101	219,10	221	125	242,70	303	95	220,00	209
Sum eksport av stråfôr	195	803,59	1 567	227	842,29	1 912	183	835,52	1 529
Stråfôr	161 649		522 256	163 421		504 876	166 110		512 916
Engfrø (A)	1 337	40,52	54 175	1 714	40,95	70 188	1 986	42,12	83 650
Rotvekst- og grønnsaksfrø (A)	2	102,00	204	2	98,00	196	2	98,00	196
Sum andre frø til modning	1 339	0,00	54 379	1 716	0,00	70 384	1 988	0,00	83 846
Sum andre planteprodukter	162 988	0,00	576 635	165 137	0,00	575 260	168 098	0,00	596 762

Tabell 5.6. Melk. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Kumelk. Meierileveranse	1 385 525	650,99	9 019 629	1 462 215	712,98	10 425 301	1 520 000	713,53	10 845 656
Kumelk. Hjemmeforbr.helmelk	815	650,99	5 306	765	712,98	5 454	752	713,53	5 366
Kumelk. Lokal foredling	4 226	650,99	27 511	4 497	712,98	32 063	4 650	713,53	33 179
Sum kumelk	1 390 566	650,99	9 052 446	1 467 477	712,98	10 462 818	1 525 402	713,53	10 884 201
Geitmelk. Meierileveranse	17 773	649,92	115 510	17 906	711,87	127 467	18 000	712,90	128 322
Geitmelk. Annet salg	980	649,92	6 369	1 115	711,87	7 937	1 150	712,90	8 198
Sum geitmelk	18 753	649,92	121 879	19 021	711,87	135 404	19 150	712,90	136 520
Produsenttjeneste, meierifin			66 545			61 000			60 000
Gruntilskudd melk			64 519			81 622			86 900
Sum ku/geitmelk m. gr.tilsk.			9 305 389			10 740 844			11 167 621
Distriktstilskudd			613 239			1 118 783			1 518 000
Salg av melkekvoter			-609			166			-950
Ku- og geitmelk			9 918 019			11 859 793			12 684 671

Tabell 5.7. Kjøtt. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Storfe. Registrert salg	88 723	64,15	5 691 580	84 236	61,73	5 199 888	81 500	61,93	5 047 295
Storfe. Hjemmefb./returslakt	320	64,05	20 496	397	61,63	24 467	397	61,83	24 547
Sum storfe	89 043	64,15	5 712 076	84 633	61,73	5 224 355	81 897	61,93	5 071 842
Kalv. Registrert salg	1 845	63,58	117 305	1 852	59,65	110 472	1 659	59,85	99 291
Kalv. Hjemmefb./returslakt	51	63,48	3 237	58	59,55	3 454	58	59,75	3 466
Sum kalv	1 896	63,58	120 542	1 910	59,65	113 926	1 717	59,85	102 757
Sau/lam. Registrert salg	22 371	55,39	1 239 130	21 597	55,31	1 194 530	21 370	57,50	1 228 775
Sau/lam. Hj.fbr./r.s./d.salg	395	55,29	21 840	381	55,21	21 035	381	57,40	21 869
Sum sau/lam	22 766	55,39	1 260 970	21 978	55,31	1 215 565	21 751	57,50	1 250 644
Geit/kje. Registrert salg	344	5,58	1 920	344	5,30	1 823	344	3,80	1 307
Geit/kje. Hj.fb./returslakt	39	5,48	214	36	5,20	187	36	3,70	133
Sum geit/kje	383	5,57	2 134	380	5,29	2 010	380	3,79	1 440
Hest. Registrert salg	5	0,00	0	4	0,00	0	4	0,00	0
Sum hest	5	0,00	0	4	0,00	0	4	0,00	0
Sum kjøtt (u/gris,fjørfe,tam	114 093	62,19	7 095 722	108 905	60,20	6 555 856	105 749	60,77	6 426 683
Gris. Reg.salg u. hode/labbb	131 744	36,69	4 833 687	128 701	35,60	4 581 756	128 628	36,63	4 711 644
Gris. Hj.fbr./r.s. u. h./l.	288	36,59	10 538	341	35,50	12 106	341	36,53	12 457
Sum gris	132 032	36,69	4 844 225	129 042	35,60	4 593 862	128 969	36,63	4 724 101
Sum kjøtt (u/fjørfe,tamrein)	246 125	48,51	11 939 947	237 947	46,86	11 149 718	234 718	47,51	11 150 784
Hønseslakt. Registrert salg.	504	2,69	1 356	486	2,59	1 259	486	2,59	1 259
Sum hønseslakt.	504	2,69	1 356	486	2,59	1 259	486	2,59	1 259
Kylling (fra 1982). Salg	107 152	28,05	3 005 614	110 791	28,77	3 187 457	110 056	29,09	3 201 529
Sum høns,kylling,broilersl.	107 656	27,93	3 006 970	111 277	28,66	3 188 716	110 542	28,97	3 202 788
Ender.	907	48,13	43 654	860	49,35	42 441	860	49,90	42 914
Kalkuner. Salg	8 714	37,13	323 551	8 367	37,91	317 193	8 359	38,23	319 565
Sum annet fjørfe	9 621	38,17	367 205	9 227	38,98	359 634	9 219	39,32	362 479
Sum fjørfeslakt	117 277	28,77	3 374 175	120 504	29,45	3 548 350	119 761	29,77	3 565 267
Grunntilskudd kjøtt			82 397			82 582			110 000
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	363 402	42,37	15 396 519	358 451	41,23	14 780 650	354 479	41,82	14 826 051

Tabell 5.7. Kjøtt (forts.) Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Distriktstilskudd kjøtt			661 286			670 850			660 000
Kvalitetstilskudd storfe			422 025			425 761			493 000
Tilskudd lam- og kjeslakt			446 449			478 474			491 000
Premiert kalveslakt			4 532			9 646			18 500
Tilskudd friføring av sau			28			19			1 500
Diverse utbetalinger			0			904			0
Sum tilskudd			1 534 320			1 585 654			1 664 000
Kjøtt og fjørfeslakt	363 402	46,59	16 930 839	358 451	45,66	16 366 304	354 479	46,52	16 490 051

Tabell 5.8. Egg. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Egg. Registrert salg.	65 286	20,43	1 333 793	63 176	22,75	1 437 254	65 502	23,98	1 570 738
Egg. Direkte salg.	9 094	23,30	211 890	9 494	25,53	242 382	9 322	26,76	249 457
Egg. Sum salg	74 380	20,78	1 545 683	72 670	23,11	1 679 636	74 824	24,33	1 820 195
Egg. Hjemmeforbruk, mat	69	20,33	1 403	69	22,65	1 563	69	23,88	1 648
Egg. Salg og hjemmeforbruk	74 449	20,78	1 547 086	72 739	23,11	1 681 199	74 893	24,33	1 821 843
Distriktstilskudd. Egg			3 993			4 291			5 700
Kompensasjon			9 494			0			8 514
Egg			1 560 573			1 685 490			1 836 057

Tabell 5.9. Ull. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjet 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Ull	3 067	33,08	101 456	3 011	35,67	107 402	2 943	37,10	109 185

Tabell 5.10 Andre husdyrproduksjoner. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjet 2025		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Innenlandsk salg. Hester	1 250	27 500,00	34 375	1 150	25 000,00	28 750	1 350	30 000,00	40 500
Eksport. Hester	13	54 000,00	702	17	75 000,00	1 275	15	60 000,00	900
Eksport. Andre dyr	1 491	17 017,13	25 373	1 823	17 001,91	30 994	1 800	15 900,00	28 620
Sum eksport. Husdyr			26 075			32 269			29 520
Import. Andre dyr	-21 370	1 493,70	-31 920	-16 913	2 231,10	-37 735	-17 000	2 364,71	-40 200
Import. Embryo storfe (A)	-10	10 000,00	-100	-18	10 000,00	-180	0	0,00	0
Sum import. Husdyr			-32 020			-37 915			-40 200
Kaninkjøtt (B)	24	150,00	3 600	22	152,00	3 344	20	157,00	3 140
Sum kaniner			3 600			3 344			3 140
Oppdrettshjort (B)	162	144,00	23 328	149	154,00	22 946	145	165,00	23 925
Sum hjort			23 328			22 946			23 925
Salg til Honningcentralen (B)	421	70,17	29 542	386	71,15	27 464	500	75,00	37 500
Honning. Direkte salg (B)	1 089	212,00	230 868	1 124	218,00	245 032	1 370	225,00	308 250
Sum birøkt			260 410			272 496			345 750
Andre husdyrproduksjoner			315 768			321 890			402 635

Tabell 5.11. Kjøreinntekter m.v. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Kvantum	Kr/m3	1000 kr	Kvantum	Kr/m3	1000 kr	Kvantum	Kr/m3	1000 kr
Kjøring v/invest. driftsbygn	32 484	163,28	53 040	32 890	168,30	55 354	35 432	173,40	61 439
Kjøring v/invest. grøfter	20 781	163,28	33 931	21 186	168,30	35 656	23 528	173,40	40 798
Kjøring v/invest. nydyrking	5 753	163,28	9 393	5 790	168,30	9 745	5 836	173,40	10 120
Sum kjøreinnt. v/investering			96 364			100 755			112 357
Kjøring i skogen	20 573	163,28	33 592	20 573	168,30	34 624	20 573	173,40	35 674
Kjøring på bierverv m.v.	773 693	360,67	279 048	751 256	371,81	279 324	729 470	382,96	279 358
Innt. hester i full pensjon	6 692	29 084,94	194 636	6 764	30 248,34	204 600	6 877	31 155,79	214 258
Kjøreinntekter m.v.			603 640			619 303			641 647

Tabell 5.12. Arbeidsinntekter ved investeringer. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	1000 timer	Kr/time	1000 kr	1000 timer	Kr/time	1000 kr	1000 timer	Kr/time	1000 kr
Invest.arb. driftsbygninger	743	180,72	134 275	744	186,14	138 488	801	191,72	153 568
Invest.arb. grøfter	282	180,72	50 963	287	186,14	53 422	319	191,72	61 159
Invest.arb. nydyrking	52	180,72	9 397	52	186,14	9 679	53	191,72	10 161
Arbeidsinnt. v/investeringer			194 635			201 589			224 888

Tabell 5.13. Endringer i buskapsverdien. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Hester	-1 216	17 010,00	-20 684	339	15 460,00	5 241	0	18 550,00	0
Storfe under 1 år	-14 800	4 680,00	-69 264	300	4 400,00	1 320	4 100	4 490,00	18 409
Okser over 1 år	-8 700	23 380,00	-203 406	-10 900	22 010,00	-239 909	1 100	22 880,00	25 168
Kviger	-7 767	15 400,00	-119 612	-6 650	14 770,00	-98 221	117	15 235,00	1 782
Kyr	-2 949	16 940,00	-49 956	3 955	16 385,00	64 803	-385	16 585,00	-6 385
Sum storfe			-442 238			-272 007			38 974
Sauer	-20 000	710,00	-14 200	-14 000	530,00	-7 420	-13 803	620,00	-8 558
Geiter	-932	200,00	-186	1 310	190,00	249	153	190,00	29
Slaktesvin	-14 761	2 050,00	-30 260	-234	1 920,00	-449	-5 854	2 000,00	-11 708
Avlssvin over 6 mnd.	-2 586	1 990,00	-5 146	-2 371	2 330,00	-5 524	-972	2 510,00	-2 440
Sum svin	-17 347		-35 406	-2 605		-5 973	-6 826		-14 148
Kyllinger	-316 400	42,00	-13 289	-61 100	44,00	-2 688	-61 000	44,00	-2 684
Ender, kalkuner og gjess	4 500	350,00	1 575	700	360,00	252	0	370,00	0
Sum fjørfe	-311 900		-11 714	-60 400		-2 436	-61 000		-2 684
Kaniner	-100	300,00	-30	-100	300,00	-30	-100	310,00	-31
Endringer i buskapsverdi			-524 458			-282 376			13 582

Tabell 5.14 Medlemsbonus. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023	Foreløpig regnskap 2024	Budsjett 2025
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Medlemsbonus	144 800	191 400	171 900

Tabell 5.15 Direkte tilskudd. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023	Foreløpig regnskap 2024	Budsjett 2025
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
BU-invest. tradisj. jordbruk	649 515	1 035 292	1 062 507
BU-invest. Grøfting	69 094	104 330	120 000
Tilskudd SMIL-ordning	84 459	120 802	148 374
Organisert beitebruk	23 594	26 238	27 800
Rentestøtte	39 962	35 000	43 114
Tilskudd til verdensarven	10 067	12 153	11 500
Utvalgte kulturlandskap	38 469	34 442	38 000
Sum utbet. Landbr.utb.fond	915 160	1 368 257	1 451 295
Sum fondsutbetalinger	915 160	1 368 257	1 451 295
Areal kult.landsk.tillegg	5 369 079	5 564 220	6 072 052
Produksjonstillegg husdyr	4 057 445	4 709 945	4 959 373
Driftstilskudd i melkeprod.	2 478 589	2 791 207	2 925 113
Tilskudd til økolog. jordb.	147 476	161 229	168 778
Beitetilskudd	1 342 957	1 886 144	2 334 907
Regionale miljøprogram	782 006	997 366	1 106 100
Sum dir. tilsk. (underpost)	14 177 552	16 110 111	17 566 323
Fremme av norsk engfrøavl	10 312	8 359	23 060
Inseminering m.v.	92 941	108 312	147 496
Sum utviklingstiltak	103 253	116 671	170 556
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1 330 155	1 539 505	1 572 266
Adm.tilsk. avl.lag/l.vikar	16 473	18 517	18 517
Refusj. utgifter under sykd.	147 343	178 499	208 749
Sjukelønnsordning	37 428	39 141	40 900
Landbruksvikar avløserlag	54 268	54 775	60 575
Tidligpensjonsordning	64 557	64 775	64 000
Sum velferdsordninger	1 650 224	1 895 212	1 965 007
Sum utbet. jordbruksavt.	16 846 189	19 490 251	21 153 181
Erst. tilt. pl./dyresykdom	38 601	25 107	51 310
Driftsplanlag m.v.	702	846	846
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	953	953	953
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	51 804	51 712	49 607
Tilskudd ved produksjonssvikt	949 321	47 769	205 113
Sum andre ordninger	1 041 381	126 387	307 829

Sum direkte tilskudd	17 887 570	19 616 638	21 461 010
----------------------	------------	------------	------------

Tabell 5.16 Handelsgjødning og kalk. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Kalsiumnitrat	6 943	463,71	32 195	6 129	342,68	21 003	8 000	361,01	28 881
Kalsiumnitrat m. B	2 958	552,23	16 335	3 066	411,89	12 629	4 300	440,36	18 935
Kalkammonsalpeter. 26-28% N	2 168	526,17	11 407	4 907	430,20	21 110	5 496	436,07	23 966
Urea	367	807,33	2 963	334	697,31	2 329	824	1 451,13	11 957
Ammoniumnitrat m. S	80 110	611,94	490 225	96 635	431,39	416 874	109 000	494,03	538 493
Annen N-gjødsel	911	935,18	8 519	877	1 161,40	10 185	919	911,50	8 377
Sum nitrogen-gjødsel	93 457	600,97	561 644	111 948	432,46	484 130	128 539	490,60	630 609
OPTI P-20/Trippelsuperfosfat	156	1 173,48	1 831	324	781,38	2 532	300	802,30	2 407
Sum fosforgjødsel			1 831			2 532			2 407
Kaliumsulfat	769	1 265,72	9 733	13	1 145,36	149	38	1 086,61	413
Kaliumklorid	59	1 264,20	746	422	930,93	3 929	120	815,08	978
Kaliumsulfat m. Mg	1 600	901,28	14 420	1 384	666,98	9 231	600	814,32	4 886
PK-gjødsel	464	1 063,05	4 933	271	806,20	2 185	564	739,05	4 168
Sum PK-gjødsel og kaliumgj.	2 892	1 031,54	29 832	2 090	741,34	15 494	1 322	790,09	10 445
NP-gjødsel	1 336	1 243,42	16 612	655	894,26	5 857	1 237	905,44	11 200
Sum NP-gjødsel	1 336	1 243,41	16 612	655	894,20	5 857	1 237	905,42	11 200
NK-gjødsel 22-11	3 561	859,64	30 612	3 278	673,38	22 073	7 000	654,62	45 823
Sum NK-gjødsel	3 561	859,65	30 612	3 278	673,37	22 073	7 000	654,61	45 823
NPK-gjødsel N <9,5 %	521	972,90	5 069	1 315	810,54	10 659	1 100	822,04	9 042
NPK-gjødsel N 9,5 %-14,5 %	15 328	1 009,48	154 733	15 800	829,04	130 988	19 850	795,22	157 851
NPK-gjødsel N 14,5 %-19,5 %	29 194	878,71	256 531	37 555	637,96	239 586	40 140	604,56	242 670
NPK-gjødsel N 19,5 %-24,5 %	106 752	882,35	941 926	125 446	620,11	777 903	132 000	604,31	797 689
NPK-gjødsel N >24,5 %	127 062	806,75	1 025 073	105 684	555,95	587 550	105 760	562,93	595 355
Sum NPK-gjødsel	278 857	854,68	2 383 332	285 800	611,16	1 746 686	298 850	603,18	1 802 607
Gjødsel grøntar./villahager	-761	795,20	-6 051	-809	563,44	-4 558	-875	572,47	-5 009
Hamstring 2007/08	45 000	860,00	387 000	0	0,00	0	0	0,00	0
Annen gjødsel	4 175	598,29	24 979	4 099	546,04	22 382	4 099	397,51	16 294
Sum handelsgjødning	428 673	800,09	3 429 791	407 385	563,25	2 294 596	440 472	570,84	2 514 376
Sekundær- og mikronæringsst.	88	747,35	658	64	651,39	417	68	622,47	423
Gjødsel til veksthus	2 317	1 448,11	33 553	2 049	1 247,67	25 565	2 049	917,76	18 805
Sum mikronæringsstoff m.v.			34 211			25 982			19 228
Kalk (A)	300 852	830,09	249 734	291 424	862,43	251 333	291 424	888,30	258 872
Sum hand.gj./kalk (u/tilsk.)			3 713 736			2 571 911			2 792 476
Andre rabatter	0	0,00	0	0	0,00	0	-3 040	295,00	-8 968

Handelsgjødsel og kalk			3 713 736			2 571 911			2 783 508
------------------------	--	--	-----------	--	--	-----------	--	--	-----------

Tabell 5.17 Innkjøpt kraftfôr. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Drøvtyggerfôr	940 166	491,25	4 618 527	964 872	478,95	4 621 261	982 372	497,37	4 886 051
Økologisk drøvtyggerfôr	18 575	717,43	133 263	19 318	668,26	129 095	19 668	689,75	135 663
Sum kraftfôr til drøvtyggere	958 741	495,63	4 751 790	984 190	482,67	4 750 356	1 002 040	501,15	5 021 714
Svinefôr	461 372	506,42	2 336 467	451 635	495,84	2 239 399	451 383	512,01	2 311 136
Økologisk svinefôr	2 418	692,87	16 754	2 216	677,21	15 007	2 215	695,34	15 400
Sum kraftfôr til svin	463 790	507,39	2 353 221	453 851	496,73	2 254 406	453 598	512,91	2 326 536
Fjørfe fôr u. koksidiostatika	503 041	540,64	2 719 665	501 543	524,73	2 631 766	505 274	543,73	2 747 315
Økologisk fjørfe fôr	15 524	804,57	124 902	16 120	792,56	127 761	16 240	815,87	132 497
Sum kraftfôr til fjørfe	518 565	548,55	2 844 567	517 663	533,07	2 759 527	521 514	552,20	2 879 812
Hestepellets (hestefôr)	3 548	821,11	29 130	3 259	848,33	27 645	3 489	877,06	30 605
Kaninfôr	130	789,92	1 030	120	789,27	946	128	815,85	1 047
Sum kraftfôr, andre husdyr	3 678	820,01	30 160	3 379	846,14	28 591	3 617	875,09	31 652
Sum kraftfôrbland. ukorr.	1 944 774	513,16	9 979 738	1 959 083	499,87	9 792 880	1 980 769	517,97	10 259 714
Grøpp av salgskorn	1 070	392,09	4 195	982	399,38	3 922	1 052	411,71	4 331
Sum innkjøpt kraftfôr ukorr.	1 945 844	513,09	9 983 933	1 960 065	499,82	9 796 802	1 981 821	517,91	10 264 045
Sum innkjøpt kraftfôr korr.	1 945 844	513,09	9 983 933	1 960 065	499,82	9 796 802	1 981 821	517,91	10 264 045
Rabatter og bonus			-20 701			-19 045			-19 240
Innkjøpt kraftfôr			9 963 232			9 777 757			10 244 805

Tabell 5.18 Annet innkjøpt fôr. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Tilskuddsfôr	14 643	1 152,51	168 762	14 307	1 171,53	167 611	14 613	1 181,37	172 634
Høy, importert	24 575	380,75	93 569	23 663	413,85	97 929	22 360	366,63	81 978
Melkeerstatninger	4 505	4 062,47	183 014	6 325	4 163,87	263 365	5 410	4 777,79	258 478
Salt	2 196	560,00	12 298	2 146	577,00	12 382	2 192	596,04	13 065
Organisk våtfôr (A)	27 226	402,94	109 704	25 290	394,44	99 754	25 290	407,38	103 026
Myse (B)	225 803	15,09	34 074	356 233	14,71	52 402	365 000	15,24	55 626
Annet innkjøpt fôr			601 421			693 443			684 807

Tabell 5.19 Såfrø og planter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Innkjøpt såkorn. Hvete	12 480	8,88	110 822	11 690	9,07	106 028	11 530	9,31	107 344
Innkjøpt såkorn. Rug	806	17,71	14 274	648	20,10	13 025	615	18,71	11 507
Innkjøpt såkorn. Bygg	27 008	7,81	210 932	27 539	7,95	218 935	27 612	8,11	223 933
Innkj. såkorn. Havre/bl.korn	13 610	7,81	106 294	13 742	8,18	112 410	13 783	8,36	115 226
Innkjøpt såkorn. Rughvete	933	8,27	7 716	610	9,28	5 661	920	9,42	8 666
Sum innkjøpt såkorn	54 837	8,21	450 038	54 229	8,41	456 059	54 460	8,57	466 676
Oljefrø til modning	15	177,45	2 662	15	190,26	2 854	16	215,67	3 451
Erter	868	11,32	9 826	921	11,89	10 951	921	12,83	11 816
Engfrø	3 291	48,54	159 745	3 627	51,50	186 791	3 480	51,76	180 125
Sum engfrø	3 291	48,54	159 745	3 627	51,50	186 791	3 480	51,76	180 125
Importert grønnsakfrø	133	957,00	127 281	99	1 298,10	128 512	123	1 030,26	126 722
Norskprod. rotv- og gr.frø	0	3 048,18	0	0	2 929,88	0	0	2 929,88	0
Sum rotvekst- og grønnsakfrø	133		127 281	99		128 512	123		126 722
Annet frø,imp. (prydplanter)	57 385	714,47	41 000	31 591	2 025,89	64 000	47 838	982,48	47 000
Kjøp settepoteter	10 199	9,85	100 460	11 878	10,21	121 274	12 094	11,06	133 760
Blomsterløk m.v.	2 942	70,71	208 029	2 341	84,15	196 995	2 805	70,95	199 015
Planteartikler	9 790	35,04	343 042	9 694	35,80	347 045	10 356	33,22	344 026
Sum planter			551 071			544 040			543 041
Sum såfrø/planter (u.tilsk)			1 442 083			1 514 481			1 512 591
Såfrø og planter			1 442 083			1 514 481			1 512 591

Tabell 5.20 Energi og smøremidler. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Fyringsolje. Veksthus	1 246	1 164,00	14 503	1 173	1 492,00	17 501	1 195	1 682,00	20 100
Bioenergi i veksthus (A)	57 053	419,00	23 905	53 707	455,00	24 437	54 716	467,00	25 552
Gass i veksthus (A)	244 825	816,54	199 909	230 465	640,94	147 714	234 797	634,89	149 070
Bensin	2 489	1 758,80	43 777	2 465	1 767,40	43 566	2 429	1 749,52	42 496
Diesel (brenselolje)	148 026	1 336,66	1 978 604	148 026	1 368,37	2 025 543	148 026	1 399,11	2 071 047
Smøremidler (olje,fett m.v.)	2 961	6 105,98	180 798	2 961	7 283,17	215 655	2 961	7 531,78	223 016
Bioenergi i jordbruk	0	0,00	70 360	0	0,00	76 066	0	0,00	87 013
Gass til jordbruk	0	0,00	88 715	0	0,00	87 900	0	0,00	104 900
Elektrisitet, jordbruk (A)	1 298 118	989,60	1 284 618	1 292 418	1 026,90	1 327 184	1 283 008	972,80	1 248 110
Elektrisitet, veksthus (A)	534 762	915,10	489 361	503 395	980,60	493 629	512 858	755,50	387 464
Sum energi og smøremidler			4 374 550			4 459 195			4 358 768

Tabell 5.20. Andre kostnader. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Rensing av såkorn	4 552	110,73	5 040	4 476	122,81	5 497	4 508	133,59	6 022
Ensileringsmidler	7 484	1 516,28	113 478	7 612	1 545,05	117 609	7 740	1 596,50	123 569
Halmbeh.middel. Ammoniakk (A)	775	25,55	19 801	640	29,15	18 656	640	30,03	19 219
Plantevernmidler	63 763	1 051,55	670 500	74 251	899,60	667 962	74 705	953,49	712 305
Frakt. Korn og oljefrø	239 259	17,87	42 756	320 863	18,51	59 392	349 347	19,38	67 703
Frakt. Handelsgjødsel	428 673	27,00	115 742	407 385	27,92	113 742	440 472	29,80	131 261
Frakt. Poteter	66 639	32,00	21 324	74 570	34,00	25 354	73 076	36,00	26 307
Frakt. Grønnsaker	168 853	62,74	105 938	196 410	64,92	127 509	188 938	66,87	126 343
Frakt. Bær	5 231	71,38	3 734	5 498	73,86	4 061	5 013	76,08	3 814
Frakt. Blomster (B)	103 712	8,68	90 022	103 712	8,98	93 133	104 572	9,25	96 729
Frakt. Frukt	20 074	74,82	15 019	20 974	77,42	16 238	19 105	79,51	15 190
Sum frakt. Hagebruksprod.			214 713			240 941			242 076
Fiberduk (C)	8 591	1,06	9 106	9 303	1,06	9 861	9 334	1,11	10 361
Fiberduk inkl. inv.avgift (C)	8 591	1,06	9 106	9 303	1,06	9 861	9 334	1,11	10 361
Plastfolie i hagebruket (D)	6 204	1 452,39	9 011	6 780	1 511,48	10 248	6 742	1 487,39	10 028
Plastfolie i jordbruket (D)	94 857	7 924,56	751 700	114 598	7 599,16	870 849	102 524	7 923,20	812 318
Plastfolie inkl. inv.avgift (D)	101 061	7 527,25	760 711	121 378	7 259,12	881 097	109 266	7 526,09	822 346
Embal./sortering. Grønnsaker	13 453	24,39	328 119	14 506	25,06	363 448	13 949	26,77	373 368
Emballasje. Frukt og bær	22 947	3,56	81 711	22 386	3,75	84 054	16 398	3,91	64 040
Emballasje. Blomster	12 697	5,09	64 654	12 574	5,24	65 914	12 574	5,36	67 394
Sum emballasje. Hagebrukspr.			474 484			513 416			504 802
Torv- og plastpotter (E)	8 525	1 002,52	8 546	5 497	1 213,28	6 669	4 700	1 213,28	5 702
Dyrkingstorv (F)	100	693,97	69 397	100	741,18	74 118	100	804,89	80 489
Avrenspotet (A)	708	0,04	28	942	0,04	38	1 070	0,04	43
Sum andre kostn. v/pl.prod.			2 525 626			2 734 352			2 752 205

Tabell 5.20 (forts.) Andre kostnader. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Veterinær (G)	449 291	877,26	394 145	433 760	924,63	401 068	422 132	964,39	407 100
Medisin til dyr			578 934			604 408			622 540
Veterinær og medisin til dyr			973 079			1 005 476			1 029 640
Kunstig inseminasjon. Storfe (H)	255 186	1 271,11	324 369	260 000	1 324,74	344 432	260 000	1 356,73	352 750
Kunstig inseminasjon. Svin (H)	119 354	604,23	72 117	115 186	641,54	73 896	110 580	659,25	72 900
Husdyrforsikring	55 783	145,00	80 885	65 430	145,00	94 874	62 530	145,00	90 669
Frakt. Kraftfôr	1 945 844	25,21	490 547	1 960 065	27,59	540 782	1 981 821	28,42	563 234
Frakt. Kjøtt	246 126	6,37	15 678	237 946	6,34	15 086	234 716	6,52	15 303
Adm.geb. kjøp melkekvote			828			950			950
Destruksjon av høns			9 614			9 756			9 756
Sum a. kostn. v/husdyrprod.			1 967 117			2 085 252			2 135 202
Skadefors. maskiner netto	10 059	700,88	70 502	8 339	722,51	60 250	15 514	744,19	115 454
Sum netto skadefors. maskin.			70 502			60 250			115 454
Frakt. Fyringsolje (I)	1 246	30,32	378	1 173	31,37	368	1 195	32,31	386
Frakt. Ensileringsmidler (J)	7 484	483,12	3 616	7 612	499,63	3 803	7 740	512,62	3 968
Frakt. Såvarer (J)	63 686	293,00	18 660	63 331	308,00	19 506	64 555	317,24	20 479
Sum diverse frakter	72 416	312,83	22 654	72 116	328,32	23 677	73 490	337,91	24 833
Kontormaskiner			77 402			76 436			78 492
Teletjenester	561 327	2 493,90	139 989	529 942	2 572,09	136 306	517 224	2 674,34	138 323
Porto	1 348	190 215,50	25 641	1 305	198 119,37	25 855	1 258	208 418,42	26 219
Sum telefon og porto			165 630			162 161			164 542
Yrkesskadeforsikring (K)	44 251	346,02	15 312	53 635	356,70	19 132	52 850	367,40	19 417
Årsavgift (L)	75 356	626,71	47 226	74 428	247,32	18 408	73 501	232,08	17 058
Produsenttjenesten (M)	4 026	40 224,83	161 945	3 886	40 348,20	156 793	3 746	43 615,89	163 385
Gårdsregnskap, registrert	31 582	23 921,00	755 473	31 187	27 015,00	842 517	30 817	27 340,00	842 537
Gårdsregnskap, ikke-reg.	5 573	4 555,87	25 390	5 504	4 747,94	26 133	5 438	4 962,81	26 988
Sum gårdsregnskap (N)	37 155	21 016,36	780 863	36 691	23 674,74	868 650	36 255	23 983,59	869 525
Skadeforsikring på bygninger	66 453	2 756,13	183 153	-14 583	2 841,19	-41 433	60 943	2 926,43	178 345
Sum diverse andre kostnader			1 454 185			1 283 824			1 515 597
Sum ekskl.posten forskjellig			6 017 430			6 163 678			6 518 458

Tabell 5.21 Andre kostnader (forts.). Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Forskjellig			770 231			788 951			834 363
Forskjellig inkl. inv.avgift			770 231			788 951			834 363
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.			37 428			39 141			40 900
Adm.tilskudd til avløserlag			9 516			9 516			0
Sum sosiale ordninger			46 944			48 657			40 900
Andre kostnader			6 834 605			7 001 286			7 393 721

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

B Kvantumsenhet: Kv.indeks Prisenhet: Pr.ind.frakt

C Kvantumsenhet: 1000 m2 Prisenhet: Kr/m2

D Kvantumsenhet: Daa Prisenhet: Kr/daa

E Kvantumsenhet: Antall kart. Prisenhet: Kr/kartong

F Kvantumsenhet: 1000 m3 Prisenhet: Kr/m3

G Kvantumsenhet: Antall besøk Prisenhet: Kr/besøk

H Kvantumsenhet: Ant. insem. Prisenhet: Kr/insem.

I Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter

J Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn

K Kvantumsenhet: Ant. enhet. Prisenhet: Kr/enhet

L Kvantumsenhet: Ant. kj.tøy Prisenhet: Kr/kj.time

M Kvantumsenhet: Kyr i fj.k. Prisenhet: Kr/10 kyr fk

N Kvantumsenhet: Ant. regnsk. Prisenhet: Kr/regnskap

Tabell 5.22 Vedlikehold. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr
Vedlikehold. Bygninger	79 731	2 990,90	2 384 674	78 736	3 103,20	2 443 336	77 800	3 221,90	2 506 638
Vedlikehold. Mask. og redsk.	257 618	898,12	2 313 719	251 595	954,62	2 401 776	245 357	1 003,84	2 462 992
Vedlikehold. Biler	24 407	934,70	228 132	24 102	922,80	222 413	23 816	950,50	226 371
Sum vedlikehold			4 926 525			5 067 525			5 196 001

Tabell 5.23 Leasing av maskiner. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Leasing, kapitalslitdel	0	0,00	1 106 942	0	0,00	1 189 746	0	0,00	1 269 669
Leasing, rentedel (A)	3 481	6,24	217 214	3 798	6,88	261 302	4 070	6,82	277 574
Sum leasing av maskiner			1 324 156			1 451 048			1 547 243

Tabell 5.24 *Kapitalslit. Registrerte regnskaper*

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Kapitalslit. Mask. og tekn. utstyr i dr.bygn.			1 538 661			1 579 288			1 637 871
Kapitalslit. Driftsbygninger			1 972 313			2 027 774			2 096 691
Kapitalslit. Sum driftsb.			3 510 974			3 607 062			3 734 562
Kapitalslit. Maskiner/redsk.			2 166 361			2 161 412			2 176 238
Kapitalslit. Biler			67 043			64 954			63 264
Kapitalslit. Grøfter			203 236			205 251			209 377
Kapitalslit. Hydrotekn. anl.			43 544			48 181			53 419
Kapitalslit. Delsum			5 991 158			6 086 860			6 236 860
Kapitalslit			5 991 158			6 086 860			6 236 860

Tabell 5.25 *Rente. Lånt kapital. Registrerte regnskaper*

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr
Nedbetalingslån statsbanker	3 557	4,99	177 494	3 135	5,86	183 711	2 697	5,81	156 696
Nedb.lån andr. lång. f. 1997	67 571	4,93	3 331 250	70 589	5,79	4 087 103	72 021	5,75	4 141 208
Sum nedbetalingslån	71 128	4,93	3 508 744	73 724	5,79	4 270 814	74 718	5,75	4 297 904
Sum rentebærende utlån	71 128	4,93	3 508 744	73 724	5,79	4 270 814	74 718	5,75	4 297 904
Investeringslån LUF	7	0,00	0	3	0,00	0	2	0,00	0
Rentekostnader lånt kapital	71 135	4,93	3 508 744	73 727	5,79	4 270 814	74 720	5,75	4 297 904
Rente lånt kapital	71 135	4,93	3 508 744	73 727	5,79	4 270 814	74 720	5,75	4 297 904

Tabell 5.26 *Bruttoinvest. Løpende priser. Registrerte regnskaper*

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
			1000 kr			1000 kr			1000 kr
Mask. og tekn. utst. dr.byg.			1 913 767			1 997 466			2 216 404
Driftsbygninger			3 390 162			3 538 432			3 926 273
Sum driftsbygninger			5 303 929			5 535 898			6 142 677
Maskiner og redskaper			2 358 720			2 178 522			2 368 152
Biler			52 690			51 369			52 281
Grøfter (A)	36 148	6 589,00	238 179	34 593	6 836,50	236 495	38 510	7 098,00	273 344
Hydrotekniske anlegg	15 338	6 589,00	101 065	17 562	6 836,50	120 057	18 966	7 098,00	134 612
Sum avskrivb. bruttoinvest.			8 054 583			8 122 341			8 971 066
Fulldyrking u. grøftekostn. (A)	10 000	9 392,00	93 920	10 000	9 745,00	97 450	10 000	10 118,00	101 180
Sum br.invest.uavskr.jordkap (A)	10 000	9 392,00	93 920	10 000	9 745,00	97 450	10 000	10 118,00	101 180
Sum bruttoinvesteringer			8 148 503			8 219 791			9 072 246

A Kvantumsenhet: Daa Prisenhet: Kr/daa

Tabell 5.27 *Bruttoinvest. Faste priser. Registrerte regnskaper*

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	1000 kr	Indeks	1000 kr	1000 kr	Indeks	1000 kr	1000 kr	Indeks	1000 kr
Teknisk inst. bygninger	1 913 767	2 990,90	1 913 767	1 997 466	3 103,20	1 925 181	2 216 404	3 221,95	2 057 463
Driftsbygninger	3 390 162	2 990,90	3 390 162	3 538 432	3 103,20	3 410 382	3 926 273	3 221,95	3 644 715
Sum driftsbygninger	5 303 929	0,00	5 303 929	5 535 898	0,00	5 335 563	6 142 677	0,00	5 702 178
Maskiner og redskaper	2 358 720	898,10	2 358 720	2 178 522	954,62	2 049 539	2 368 152	1 003,84	2 118 701
Biler	52 690	934,71	52 690	51 369	922,82	52 031	52 281	950,51	51 412
Grøfter	238 179	647,87	238 179	236 495	672,20	227 935	273 344	697,92	253 742
Hydrotekniske anlegg	101 065	647,87	101 065	120 057	672,20	115 712	134 612	697,92	124 959
Sum avskrivbare bruttoinv.	8 054 583	0,00	8 054 583	8 122 341	0,00	7 780 780	8 971 066	0,00	8 250 992
Fulldyrking	93 920	100,00	93 920	97 450	103,76	93 919	101 180	107,73	93 920
Sum br.inv.i uavskr.jordkap.	93 920	0,00	93 920	97 450	0,00	93 919	101 180	0,00	93 920
Inv.prisind. Bygninger		2 990,90	0		3 103,20	0		3 221,95	0
Inv.prisind. Maskiner/redsk.		898,10	0		954,62	0		1 003,84	0
Inv.prisind. Biler		934,71	0		922,82	0		950,51	0
Inv.prisind. Grøfter		647,87	0		672,20	0		697,92	0
Inv.prisind. Hydrotekn. anl.		647,87	0		672,20	0		697,92	0
Sum bruttoinvesteringer	8 148 503	0,00	8 148 503	8 219 791	0,00	7 874 699	9 072 246	0,00	8 344 912

Tabell 5.28 Bokført kapital. Prisjustert saldo (Denne brukes ikke lenger)

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
			Mill. kr			Mill. kr			Mill. kr
Teknisk inst. bygninger			16 737			17 208			17 691
Driftsbygninger			73 877			76 014			78 148
Sum driftsbygninger			90 614			93 222			95 839
Maskiner og redskaper			25 660			25 876			25 947
Biler			620			601			581
Grøfter			4 870			4 946			5 000
Hydrotekniske anlegg			774			848			934
Sum avskrivbar kapital			122 538			125 493			128 301
Jord			37 733			38 450			39 211
Husdyr			13 682			12 472			12 573
Varer i arbeid			15 928			15 543			16 087
Sum ikke-avskrivbar kapital			67 343			66 465			67 871
Sum kapital			189 881			191 958			196 172
Lånt kapital			-71 135			-73 727			-74 720
Egenkapital			118 746			118 231			121 452

Tabell 5.29 Bokført kapital. Historisk kost

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
			Mill. kr			Mill. kr			Mill. kr
Teknisk inst. bygninger			13 557			13 848			14 212
Driftsbygninger			46 203			47 336			48 667
Sum driftsbygninger			59 760			61 184			62 879
Maskiner og redskaper			19 405			19 498			19 410
Biler			450			436			422
Grøfter			3 116			3 150			3 014
Hydrotekniske anlegg			677			675			747
Sum avskrivbar kapital			83 408			84 943			86 472
Jord			37 733			38 450			39 211
Husdyr			13 682			12 472			12 573
Varer i arbeid			15 928			15 543			16 087
Sum ikke-avskrivbar kapital			67 343			66 465			67 871
Sum kapital			150 751			151 408			154 343
Lånt kapital			-71 135			-73 727			-74 720
Egenkapital			79 616			77 681			79 623

Tabell 5.30 Arbeidsforbruk

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer
Timeverk i jordbruket	37 155	2 071,00	76 937	36 691	2 097,00	76 937	36 255	2 122,00	76 925
Årsverk i jordbruket	76 937	1 845,00	41 700	76 937	1 845,00	41 700	76 925	1 810,00	42 500

Tabell 5.31 Sammen drag. Totalkalkylens registrerte regnskaper. Mill. Kroner 1)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025**
-Korn, erter og oljefrø	3 928	4 117,62	3 771	6 138	3 447,32	5 036	5 105
+Poteter	799	952,23	1 024	1 195	1 304,04	1 532	1 593
+Hagebruksprodukter	5 294	5 800,05	6 070	6 584	6 836,45	7 464	7 449
+Sum andre planteprodukter	377	384,07	435	546	576,64	575	597
=Sum planteprodukter	10 398	11 253,97	11 299	14 463	12 164,44	14 608	14 744
Ku- og geitmelk	8 971	9 431,31	10 814	9 729	9 918,02	11 860	12 685
+Kjøtt og fjørfeslakt	12 305	12 697,75	14 007	15 755	16 930,84	16 366	16 490
+Egg	1 144	1 232,22	1 282	1 404	1 560,57	1 685	1 836
+Ull	117	118,12	105	100	101,46	107	109
+Andre husdyrproduksjoner	274	291,78	304	317	315,77	322	403
=Sum husdyrprodukter	22 812	23 771,17	26 514	27 305	28 826,66	30 341	31 523
Sum plante- og husdyrprod.	33 210	35 025,14	37 812	41 768	40 991,10	44 949	46 266
Kjøreinntekter m.v.	605	608,06	579	605	603,64	619	642
+Arbeidsinnt. v/investeringer	229	210,29	217	235	194,64	202	225
=Sum andre inntekter	834	818,35	797	840	798,28	821	867
Endringer i buskapsverdi	0	152,86	140	-97	-524,46	-282	14
+Medlemsbonus	150	224,00	352	285	144,80	191	172
Sum produksjonsinntekter	34 194	36 220,36	39 102	42 796	41 409,71	45 679	47 318
Sum direkte tilskudd	12 039	12 097,49	12 030	14 681	17 887,57	19 617	21 461
Sum inntekter inkl. tilsk.	46 233	48 317,85	51 131	57 476	59 297,28	65 295	68 779
Handels gjødsel og kalk	1 910	1 948,37	1 913	2 500	3 713,74	2 572	2 784
+Innkjøpt kraftfôr	7 761	7 925,40	8 185	9 342	9 963,23	9 778	10 245
+Annet innkjøpt fôr	511	471,56	521	559	601,42	693	685
+Såfrø og planter	1 158	1 259,41	1 336	1 337	1 442,08	1 514	1 513
+Sum energi og smøremidler	3 182	2 596,11	3 786	4 523	4 374,55	4 459	4 359
+Andre kostnader	5 585	5 765,93	6 377	6 626	6 834,61	7 001	7 394
+Sum vedlikehold	4 012	4 396,90	4 699	4 842	4 926,53	5 068	5 196
Sum ikke-varige prod.midler	24 119	24 363,67	26 817	29 729	31 856,15	31 086	32 174
Sum leasing av maskiner	742	791,72	847	1 130	1 324,16	1 451	1 547
+Kapitalslit	5 369	5 525,20	5 694	5 901	5 991,16	6 087	6 237
Sum kapitalkostnader	6 111	6 316,92	6 540	7 031	7 315,31	7 538	7 784
Sum kostnader	30 231	30 680,59	33 357	36 760	39 171,47	38 624	39 958
Vederlag, arbeid og kapital	16 002	17 637,26	17 774	20 717	20 125,82	26 672	28 821
Realrente lånt kapital	2 108	1 910,23	1 757	2 213	3 508,74	4 271	4 298
Vederlag, arbeid og egenkap.	13 894	15 727,02	16 017	18 504	16 617,07	22 401	24 523

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteliggingen

Tabell 5.32 *Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. totalkalkylens registrerte regnskaper ¹⁾*

Jordbruket totalt, mill kr				Pr årsverk. Kroner			
	Vederlag arbeid og kapital	Renter lånt kap.	Vederlag arbeid og egenkap.	Vederlag arb. og kap.		Vederlag arb. og egenkap.	
				Nivå	Endring	Nivå	Endring
2012	14 531	1 910	12 620	306 600	25 800	266 300	21 900
2013	14 249	1 978	12 271	308 400	1 900	265 600	-700
2014	15 649	2 042	13 607	343 900	35 500	299 100	33 500
2015	16 816	1 873	14 943	375 800	31 800	333 900	34 900
2016	17 406	1 704	15 702	395 600	19 800	356 900	22 900
2017	16 275	1 780	14 495	375 900	-19 700	334 800	-22 100
2018	15 916	1 850	14 065	371 900	-4 000	328 600	-6 100
2019	16 002	2 108	13 894	378 300	6 400	328 500	-200
2020	17 637	1 910	15 727	413 100	34 700	368 300	39 900
2021	17 774	1 757	16 017	417 200	4 200	376 000	7 700
2022	20 717	2 213	18 504	493 800	76 600	441 100	65 100
2023	20 126	3 509	16 617	482 600	-11 200	398 500	-42 600
2024*	26 672	4 271	22 401	639 600	157 000	537 200	138 700
2025**	28 821	4 298	24 523	678 100	38 500	577 000	39 800

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 5.33 *Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. totalkalkylens registrerte regnskaper i faste 2023 kroner ¹⁾*

Jordbruket totalt, mill kr				Pr årsverk. Kroner			
	Vederlag arbeid og kapital	Renter lånt kap.	Vederlag arbeid og egenkap.	Vederlag arb. og kap.		Vederlag arb. og egenkap.	
				Nivå	Endring	Nivå	Endring
2012	20 056	2 636	17 418	423 100	35 600	367 500	30 200
2013	19 256	2 673	16 583	416 800	2 500	358 900	-900
2014	20 716	2 703	18 013	455 300	47 000	395 900	44 300
2015	21 794	2 427	19 366	487 000	41 300	432 800	45 200
2016	21 774	2 132	19 643	494 900	24 800	446 400	28 700
2017	19 993	2 187	17 806	461 700	-24 200	411 200	-27 100
2018	19 029	2 212	16 816	444 600	-4 800	392 900	-7 300
2019	18 717	2 466	16 251	442 500	7 500	384 200	-200
2020	20 372	2 206	18 166	477 100	40 100	425 400	46 000
2021	19 841	1 961	17 879	465 700	4 700	419 700	8 600
2022	21 864	2 336	19 529	521 200	80 900	465 500	68 700
2023	20 126	3 509	16 617	482 600	-11 200	398 500	-42 600
2024*	25 873	4 143	21 730	620 500	152 300	521 100	134 500
2025**	27 144	4 048	23 096	638 700	36 300	543 400	37 500

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

2) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

5.2 Forbrukstabeller

Tabell 5.34 og 5.35 viser produksjon og engrosforbruk av kjøtt og egg.

Tabell 5.34 Engrosforbruk av kjøtt inkl. grensehandel og biprodukter

	2021	2022	2023	2024*	2025**
Tonn engrosforbruk kjøtt					
Salgsproduksjon	361 777	362 953	361 397	356 170	353 275
Hjemmeforbruk	1 246	1 114	1 093	1 212	1 212
Økning lager/eksport	2 053	8 644	7 887	3 071	1 643
Lagerreduksjon	3 982	0	1 070	4 796	6 194
Import	38 742	23 663	12 744	11 375	12 563
Kjøtt	403 693	379 086	368 417	370 482	371 600
Tillegg grensehandel og kjøttbiprodukter					
Grensehandel	3 200	15 000	12 500	14 100	14 800
Kjøttbiprodukter	13 100	14 132	14 000	13 603	13 455
Sum totalt engrosforbruk av kjøtt	419 993	408 218	394 917	398 186	399 855
Kg per innbygger					
Kjøtt	74,6	69,5	66,7	66,5	66,2
Grensehandel	0,6	2,7	2,3	2,5	2,6
Kjøttbiprodukter	2,4	2,6	2,5	2,4	2,4
Sum kg. per innbygger	77,7	74,8	71,5	71,5	71,2

Tabell 5.35 Produksjon, import, eksport og forbruk av egg, tonn

	2021	2022	2023	2024	2025
Produksjon av egg	73 965	73 688	74 684	72 965	75 128
- rugeegg, verperase	482	457	235	226	235
- Avregnet salg som ikke nådde forbruker*					386
Salgsprod. og hj.forbr.	73 483	73 231	74 449	72 739	74 507
Import av skallegg	706	176	611	4542	2 848
Eksport av skallegg	221	253	292	354	300
Lagerøkning heleggpulver**	18	-18	-63	16	16
Eksport av heleggpulver	0	0	0	0	0
Eksport av eggehvite	1 189	1 261	0	0	0
Forbruk i alt	73 968	73 154	74 769	76 927	77 055
Folkemengde	5 408	5 457	5 520	5 572	5 617
Forbruk, kg/person	13,68	13,41	13,55	13,81	13,72

*686 tonn egg med forhøyet nivå av vitamin D ble avregnet eggprodusentene og inngår i salget til grossist. 386 tonn av disse eggene ble anslått å ikke ha nådd forbruker.

** Omregnet til skallegg